

Déli Hírlap

redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Nagy lelkesedéssel ünnepelte meg az ország az új alkotmány kihirdetésének évfordulóját

II. Carol király nagy beszédet mondott az új feladatokról, kötelezettségekről és Románia jövőjéről. — A kisebbségek csatlakozása a Nemzeti Ujjászületés Frontjához az állam megerősödésének jele. Calinescu helyettes miniszterelnök beszámolt a kormányzás egy éves munkájáról. A főváros közönsége melegen ünnepelte az uralkodót

Az új alkotmány kihirdetésének első évfordulóját az ország valamennyi helyiségében ünnepélyes keretek között ülték meg. Este 8 órakor a fővárosban óriási méretű fáklýásfelvonulás volt, amely négy irányból indult el a Calea Victoriei felé és a szenátus előtti téren egyesítve a királyi palota előtt megállott. Ebben a percben királyi palota erkélyén megjelent Öfelsége, II. Carol király és Mihai nagyvajda. A katonazenekar a királyhimnuszot játszotta és a beláthatatlan tömeg hosszú időn keresztül éltette az uralkodót és a trónörökösöt.

Hétfőn délelőtt 11 órakor Te Deummal kezdődtek meg az alkotmány napjának ünnepségei. Részt vettek az ünnepségen Vaida Sándor, Constantin Argetoianu és Mironescu királyi tanácsosok, valamint a kormány összes tagjai, élükön Armand Calinescu helyettes miniszterelnökkel. Ugyiszintén képviselve voltak az ünnepségeken az összes katonai és polgári hatóságok. A patriarcha udvarán zászlós és zenés katonai csoport tiszteletgett. 11 óra 20 perckor végetért az istentisztelet és az összes jelenlevők az Ateneul Roman előtti terre mentek, ahová féltizenkettő-

kor megérkeztek a királyi tanácsosok, a miniszterek és a Román Ujjászületési Front tanácsának tagjai, akik előtt megkezdődött a tömeg tisztelegő felvonulása. 12 óra 5 perckor a menet élén a Front vezetőivel, a katonazenekar hangjaira, megindult a királyi palota felé. Az első sorban jobbról-balra Vaida Sándor, majd Argetoianu, Mironescu, A. Calinescu, Iamandi, Slavescu, Ghelmegeanu, Mitita Constantinescu, I. Bujoi, Petre Andrei, Silviu Dragomir és Gafencu királyi tanácsosok és miniszterek voltak láthatók. A második sorban Gabriel Marinescu tábornok, Eugen Titeanu, Magureanu, Toni, Jinga, Serban és Nae Popescu következtek. A harmadik sorban egyenruhába öltözve meneteltek a Front vezetőségi tagjai, közöttük gróf Bánffy és báró Szentkereszthy, a magyar alkotmány képviselőjében, Heinrich és Guth a németek részéről. Öfelsége és a trónörökös a palota erkélyéről római üdvözléssel fogadták a tisztelegő felvonulást. A kormány tagjai és a királyi tanácsosok után a Front nemzeti gárdái vonultak fel, élükön Gorgescu Petre tábornokkal,

Calinescu helyettes miniszterelnök beszámolója a rezsím egységes mérlegéről

Calinescu helyettes miniszterelnök és belügyminiszter többek között ezeket mondotta:

— A megpróbáltatások órájában egységes volt az ország abban a hitben, hogy csak a Koronától várhatja a megváltás reményét. A királyi kezdeményezés monarchiánk alapvető értelmének igenlését jelentette. Ebben rejlik a mi nemzeti-állami életünk legfőbb kezessége. Az első modern államforma és annak függetlensége I. Carol király műve. A nép nemzeti felszabadítása és egyesítése I. Ferdinand király műve. A bomlási folyamat megakadályozása és a nemzeti megújulás pedig a mi Uralkodónk műve. Ily módon történelmi fejlődésünk minden csúcspontja a királyság pecsétjét hordja magán. Ma az Uralkodó hangján keresztül beszél az egész nemzet. Ma, ebben az órában olyan aktust ünneplünk, amely a királyság egyik nagy alkotása. A román nép elismerésének zászlaját hajtja meg ezen a napon.

— Sire! Az 1938 február 27-iki új alkotmány uralma alatt élünk. A régi alkotmány a 19. század politikai romantizmusából merítette tartalmát és csak az egyéni szabadságokkal törődött. Ez a rendszer addig állhatott fenn, amíg a külső béke és a belső szociális nyugalom korszakát éltük, ma azonban nem biztosíthatta többé az állami életet, amikor ez a helyzet megváltozott. A szubverzív áramlatokkal és külső fenyegetésekkel szemben az első feladat volt az állami eszme megerősítése és a társadalmi szolidaritás előmozdítása. Az új alkotmány anélkül, hogy megkisebbitené az individuális jogokat, mint progresszív tényezőket, alárendelte azokat a közösség érdekeinek, vagyis az állam magasabb érdekeinek. Az új alkotmány nem enged meg az osztálykülönbségeket, megteremtve az általános szolidaritás szellemét.

Calinescu helyettes miniszterelnök ezután

rámutatott arra, hogy 1938 február 27-én az új alkotmány életbeléptetésével új korszak vette kezdetét az ország életében a rend, a biztonság és a konszolidáció korszaka. A helyettes miniszterelnök ezután az új alkotmányt megelőző korszakot vázolta, majd így folytatta beszédét:

— Minden polgárnak az az érzése, hogy hála a nyugalom helyreállításának, újra kifejezheti tevékenységét. Megvalósult a morális rend, a bünyösök elveszik büntetésüket. A fiatalabb generációt aktívabb módon kapcsoljuk be az állam életébe. Jelentékeny számú ifju kapott elhelyezést a közoktatásban, a bíróságban, a közigazgatásban, hogy ne is tegyünk említést az egyetemi ifjúságnak nyújtott segítségről. Az ifju generáció észretért, az új rezsím zászlaja alá sorakozik, hogy hozzájáruljon az ország szolgálatához

Öfelsége, Carol király nagy beszéde

Ezután Öfelsége, Carol király emelkedett szólásra és a következő beszédet tartotta:

— Uram!

„Ebben a magasztos, ünnepélyes órában első szavamat népemhez intézem, amelynek a meghatározó feleletet köszönöm, amelyet az egy évvel ezelőtti népszavazás alkalmával adott a haza regenerálásáról szóló felhívásra. Olyan válasz volt ez, amely fokozta erőmet és erkölcsi lendülete-met egy jobb és egészségesebb Románia elrendezésének nemes ügyéért. Köszönetem ezután azon férfiakhoz szól, akik a patriarcha öszentségével az élen, megértették az új rend törekvéseit és minden erejükkel a nemzeti megújulás művének szolgálatába állították.

Az elmúlt év mérlege, ahogy azt ma a helyettes miniszterelnök vázolta előttünk szép beszédében, mutatja, mi mindent alkottunk ily ró-

AZ ALLAMPOLGARSÁGI REVIZIÓ

— Egy év óta a bírói hatóságok revidéálják ama feltételeket, amelyek révén állampolgárságot nyertek az idegen etnikai eredetű polgárok. Meggyorsította a rezsím a különböző vállalatok nacionalizálását, végül pedig megkezdődött az idegen elemek kivándorlási problémájának tanulmányozása.

— Am e rövid idő alatt a közmunkák nagy reorganizálása is megtörtént. Új közigazgatási reformot valósítottunk meg. Ez volt a régi rezsím legsebezhetőbb pontja. Az elmúlt kormányok minden kísérlete csődöt mondott mindaddig, míg az egészséges alapokra helyezett közigazgatási reformot meg nem valósítottuk.

— Reorganizáltuk a közoktatást, megkezd-tük az analfabizmus kiirtását és a városi intellektualitás nivójának emelését.

— Ami a közmunkákat és a szociális tevékenységet illeti, a munkaügyi minisztérium nagy munkába kezdett az anya-, csecsemővédelem, a céhek megszervezése, a munkaszerveződések meg-javítása, az öregségi nyugdíj és a szabadidő megszervezése tekintetében.

— Ime ezek azok az eredmények, amelyeket a legdemokratikusabb kormányoknak nem sikerült elérniök. A súlyos nemzetközi konjunkturában földművesünk 40 ezer leit kapott egy vagon buzáért, miáltal a külföldön nem lehetett eladni csak huszezer leiért.

A helyettes miniszterelnök ezután részletesen beszélt arról a nagy tevékenységről, amelyet az új rezsím a hadsereg érdekében fejtett ki és leszögezte, hogy semmilyen áldozattól sem fog visszariadni a kormány ebben az irányban. Az új költségvetés közel egymilliárd leit többletet irányzott elő a hadsereg céljaira. Hadseregünk nagy presztizst szerzett úgy a mi, mint az összes határonkívüliek szemében.

— Ez a rezsím jól meg van alapozva és végleges.

A helyettes-miniszterelnök ezután arról beszélt, hogy az új rezsím magába olvasztotta az összes tehetséges és tisztességes elemeket, még a régi politikai organizmusok ifjúságát is. Beillesztette az összes etnikai kisebbségeket az állam életébe, ahol egy bölcs és liberális-rend szar urauna kielégíthetik összes szellemi és anyagi szükségleteiket.

— Sire! A Román Ujjászületés Frontja a mai ünnepi napon mély tisztelettel hajtja meg Felsőged előtt a hála és a hűség zászlaját. Legyen büszke Felsőged, hogy egy súlyos órában, Isten segítségével, érvényesítette uralkodói hivatását és megmentette az országot. Felsőgedet ebben a pillanatban az egész ország ingadozás nélkül egy gondolatban, egy akarásban követi!

Majd a helyettes-miniszterelnök felolvasta a gyulafehérvári nemzetgyűlésnek Öfelségéhez intézett üdvözlőtáviratát.

vid idő alatt, új jelszavaknak a jegyében és az állam megmentésére irányuló parancsoló határozottság eredményeként. Az új koncepcióban az állam nem elvont közigazgatási fogalom, hanem a nemzeti közösség szintézise. Az összes közérdekek autoritativ megtestesítője. Az állam ma a szervezett nemzet. A mérleg, amit feltártak, pozitív és eredményei csak növekedni fognak a jövőben. Az 1938. február 10-i megváltó aktus kihatásai napról-napra fognak megnyilvánulni. Hogy Románia látható fejlődésen ment keresztül, ez arra a tényre vezethető vissza, hogy a munka alapja, amelyet leraktak, a rendületlen hit volt abban, hogy ami történik és teremődik, az jó. Az új nemzedék, amelyet a magasabb román érdekek hatnak át, teljes öntudatossággal és lelkiismeretességgel tudott eredményesen alkotni Románia megerősítésének és felemelkedé-

sének szolgálatában. Én, aki a felelőség és a felügyelet helyéről kísértem figyelemmel ennek a munkának minden mozzanatát, jobban tudom értékelni, mint bárki más a megtett erőfeszítéseket.

„CSAK KEZDET...”

„De ugyancsak az én kötelességem ma kijelenteni, hogy ezek az erőfeszítések csak kezdetet jelentenek. Szilárd alapok lerakását jelentik, amelyekre a megújódott Románia magasztos és megdönthetetlen építménye fog felemelkedni. Kimondhatatlan hálaaval állapíthattam meg, hogy a lelkesedés, amely népemet töltötte el a népszavazás alkalmával, újabb megismétlődött egy évvel később, a frontba való beiratkozás során. Bebizonyosodott tehát újra a román nép bölcsesége, amelyről évszázadokon át tett tanúságot a megváltás pillanataiban és amely ma is oly elevenen él benne, mint a múltban. Ezen kollektív bölcseségre, a nagy pillanatoknak ezen megértésére bízunk a mi munkáinkat, a mai napig és mindig bizni fogunk ebben ingadozás nélkül, amely lelkelem legtisztább ideálját, hazámnak olyan helyre való felemelését szolgálja, amely méltán megilleti őt a civilizált világban. Amióta hazámat szolgálom, egy gondolat vezetett, mint Ariadne világító fonala, az, hogy csak a végtelen hit és szüntelen munka vezethet teljes sikerre. Ezzel a hittel, amely első közéleti lépéseimet vezette, léptem elődeim trónjára és ezzel a hittel dolgoztam és fogok dolgozni egész életemben, a felelőség helyén, amelyre Isten kegyelme és a nemzet akarata emelt.

„NEM KÉTELKEDEM”

— Lehet, hogy a mai napon, amikor az új román éra első lapját ünnepejük, lesznek egyesek, akik kételkednek a mi virágzó jövőnkben. Én azonban nem kételkedem és nem is tudok kételkedni, mert a nemzet egész történelme világosan mutatja, hogy egészségesek vagyunk, hogy korlátlan lehetőségeink vannak a fejlődésre és éppen ezért ezeket a lehetőségeket kell fejleszteni új eszközökkel, amelyek a szelleméből és új hitéből fakadnak. Minden románnak hinnie kell rendületlenül az ország jövőjében és minden románnak ezért az állam vezetői mellett kell állania azon vívmányok szolgálatában, amelyeket a holnapi nap követel tőlük. A hit az egyetlen megváltás és ez a hit kell élni mindannyiunk lelkében. Magától értetődő, hogy a megkezdett mű utjába nehézségek is fognak gördülni és lehet, hogy nagy nehézségek, de minél nagyobbak lesznek a nehézségek, annál nagyobb mértékben kell, hogy növekedjék a nemzet kollektív ereje, azoknak kiktűszöbölésére.

„ÓVAKODJUNK A MULT HIBÁITÓL”

— Uram, az emlékezésnek ebben az órájában először van alkalmam magam előtt látni a nemzeti újjászületés frontjának összes magas hatóságait és vezetőit. Beszédem, amit ma mondok, ha minden román lélekhez is szól, önköz is intéződik, akiknek elsősorban szent kötelességük, mint az ország produktív erői képviselőinek, hogy fenntartsák ezt a hitet és lelkesedést. Óvakodjunk a mult hibáitól. Szemeinket a jövő felé kell fordítsuk teljes határozottsággal. Hosszas erőfeszítések után sikerült megteremtteni a nemzeti egységet. Ezt az egységet szentül meg kell őrizni és meg kell erősíteni minden pillanatban. Az állami életben az egyén csak abban a mértékben jelenthet valamit, amilyen mértékben jelent hasznot a nemzet számára. Minden lépés és haladás, ami ma történik, minden biznnyal dicséretére szolgál annak, aki azt teszi. De mindenek fölött a nemzet hasznát kell jelentse.

Az uralkodó ezután hangsúlyozta, hogy az új rendszer hivatása Románia megerősítése, haladásának előmozdítása és ellenállásának növelése bármilyen hullámmal szemben, szentségként őrizve területi integritását és nemzeti lényegét. E cél eléréséért semmilyen áldozat sem elég nagy, semmilyen erőfeszítés nem fölösleges. Nagy áldozatokkal szereztük meg jogainkat és ezeket meg kell őriznünk, akármilyen is történjenek, ezért kell fokoznunk a rezisztenciánkat, katonai erőink fokozása mellett.

„MUNKÁRA HÁT HITTEL!”

Az uralkodó ezután örömmel állapította meg, hogy más etnikai származású román polgárok is csatlakoztak a nemzeti újjászületés frontjához, ami az állam megerősítésének jele és a belső béke egyik biztosítója. Az uralkodó a köszönet szavaival fejezte be beszédét. Calinescu helyettes-miniszterelnökhöz fordulva, rámutatván arra a felelőségre, amely a mai nemzedéket az ősökkel és az utódokkal, szemben kell eltöltenie. A mi örökönknek jellemei a mi gyermekeinknek, — mondotta az uralkodó, —

a mi örökönknek pedig Románia. Munkára hát hittel a mi drága hazánkért! Eljén az örök Románia, természetes határai között!

Az uralkodó beszédét hatalmas óváció fogadta.

30.000 FŐNYI TÖMEG VETT RÉSZT A GYULAFEHÉRVÁRI ÜNNEP-SÉGEKEN

Az új alkotmány kibocsátásának első évfordulóját óriási méretű ünnepséggel ülték meg Gyulafehérváron. Délután 10 órakor érkezett meg Nagyszebenből Balan Nicolae görög keleti érsek, aki a nemzet templomában Te Deumot celebrált. Ugyanebben az időben érkezett meg a koronázó városba Nicolescu balázsfalvai görög ka-

Az évforduló megünneplése Temesvárott

Az alkotmány életbeléptetésének évfordulóján rendezett ünnepségek Temesvárott szintén impozáns keretek között folytak le. Délután kilenc órakor valamennyi iskolában országos ünnepségeket tartottak, amelyeken a tanszemélyzet tagjai ismertették a nap jelentőségét. Utána az iskolák udvarain a növendékek hazafias dalokat énekeltek és román nemzeti táncokat mutattak be.

Délután tizenegy órakor

a város valamennyi templomaiban hálaadó istentiszteletek voltak.

A józsefvárosi görög keleti román templomban Tiucra Patrichie dr. főesperes tartotta az istentiszteletet Golumba Traian, Imbroane Ioan és Popa Titu lelkészek segítségével. Az istentiszteleten Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Dragalina Cornel tábornok, hadosztályparancsnok, Praporgescu Gheorghe ezredes-prefektus és Tircan Emil dr. főpolgármester vezetése mellett résztvettek az összes polgári és katonai hatóságok képviselői. A templomban Tiucra Patrichie dr. főesperes mondott beszédét, majd istentisztelet után a templom előtt zenével felvonult ötödik vadászrezdébeli századhoz Dra-

tolikus metropolita, aki a görög katolikus székesegyházban celebrálta a misét. Az istentiszteletek után a két főpap a városban levő történelmi nevezetességű egyesülési tereben találkozott és innen indultak el Erdély szellemi vezetőinek kíséretében a Mihai Viteazul tere, ahol már óriási tömeg várakozott. A teret diadalívvel díszítették fel, amelyeken zászlók lengedeztek. A hatalmas emelvény nemzeti szónvegekkel volt borítva és innen mondotta el a két főpap a 30 ezer főnyi tömeg előtt beszédét, amelyet számos megafonon utján közvetítettek. A két főpap beszéde előtt Pap Danila királyi helytartó beszélt s méltatta a nap jelentőségét. Szünetek közben a nemzeti himnuszot és egyházi dalokat énekeltek az énekkarok.

galina tábornok intézett beszédét. Végül a század elvonult az előkelőségek előtt.

Istentiszteletek voltak a görög katolikus templomban, a római katolikus püspöki dómban, a szerb székesegyházban, az evangélikus, református és zsidó templomokban is. Valamennyi istentiszteleten résztvettek a polgári és katonai hatóságok kiküldöttei.

Az istentiszteleteken a Nemzeti Újjászületés Arcvonalának magyar oszálya és a Magyar Népközösség is képviseltette magát.

A római katolikus székesegyházban Kakuk János dr. bányászi szervezési elnök, Martzy Mihály és Páll György dr., a görög keleti román székesegyházban Dadányi György, a református templomban Telegi Endre dr. és Miskolczy Béla, az evangélikus templomban Mesterházy Nagy Gyula és Nauer György vettek részt.

ÜNNEP A LONDONI KÖVETSÉGEN

Londonból jelentik: A román alkotmány kihirdetésének első évfordulóját a román követség épületében különös fényvel ünnepelték meg. Több londoni román követ bejelentette, hogy Románia új alkotmányát angol nyelvre lefordítva Oxfordban kinyomatja.

A Front főtanácsának magyar tagjai a kisebbségi miniszternél

Több napirenden levő kérdés került megbeszélésre

Bucurestiből jelentik: Az alkotmány egy éves fordulója alkalmával a romániai magyarságot dr. gróf Bánffy Miklós, dr. Szász Pál, a front igazgatóságának tagjai, továbbá dr. Konopny Kálmán, Mikó László, báró Szentkereszthy Béla, gróf Teleky Ernő, gróf Teleky Adám, dr. Mikó Imre és Szabó Béni a legfelsőbb tanács tagjai képviselték. A hétfői napon dr. Konopny Kál-

mán, Szabó Béni, gróf Teleky Ernő, gróf Teleky Adám, Mikó László, dr. Mikó Imre és Demeter Béla szerkesztő dr. Silviu Dragomir kisebbségi miniszter előtt jelentek meg, dr. Szász Pál vezetésével. Több napirenden levő kérdés került megbeszélésre. Serban Mihail kisebbségi államtitkár fogadta ezután a küldöttséget.

A kolozsvári szintársulat márciusban Temesvárott és Aradon vendégszerepel

Arad és Temesvár közönsége bizonyára örömmel veszi tudomásul, hogy az ország legjobb magyar szintársulata, a kolozsvári Thália hosszabb vendégszereplésre kapott engedélyt a két város vezetőségétől. A kitűnő együttes március 21-én jön Temesvárra és Aradra, ahol felváltva, hol az operett, hol pedig a prózaí együttes fog játszani. Az elmúlt szezonban úgy az aradi, mint a temesvári közönség izelítőit kapott a kolozsvári magyar színház tökéletességéből és ehhez csak azt fűzhetjük, hogy mostani vendégszerep-

lésük még magasabb színvonalu lesz, mert a Thália ezuttal teljes művészi, technikai és adminisztrációs személyzetével, diszlettárával, kellékszettel és saját zenekarával jön a két városba. A Thália r. t. igazgatósága már megtette a szükséges előkészületeket, aminek eredményeképpen Temesvár és Arad közönsége március 21-től kezdve néhány héten keresztül élvezheti majd az ország legjobb magyar szintársulatának kitűnő előadásait. A Thália műsorán a szezon legérdekesebb újdonságai szerepelnek.

Több száz milliós valutacsempészést lepleztek le Cernautiban

Letartóztattak egy bankárt öt tisztviselőjével együtt

Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrzérgazgatóságon erélyes vizsgálat folyik egy most leplezett nagyszabású valutacsempészés ügyében. A csempészárságot tulajdonképpen Cernautiban tették ártalmatlanná. Az első letartóztatások a lengyel rendőrség közlései alapján történtek, miután a szálak Lengyelországba vezetnek. A cernauti rendőrség nyomban munkába lépett és megszállta a Salfer-féle bankházat, amelynek üzleti könyvét és levelezését lefoglalta. Már a vizsgálat kezdetén megállapították, hogy a Salfer bank tulajdonosai külföldi csekket bocsátottak ki olyan román kereskedők nevére, akiknek külföldön, de főleg Lengyelországban fizetési kötelezettségeik voltak. A rendőrség

Salfer Dávid bankárt és öt tisztviselőjét letartóztatta.

A bankház másik két tulajdonosa nyomban a házkutatás után eltűnt. Mint később kiderült, ezek nem hagyták el a várost, hanem az éjszakai órákban eltávolították a bankhelyiség bejárati ajtajáról a hivatalos pecsétet és

a pénztárszekrényben őrzött két és fél millió lejt magukhoz véve, elmenekültek.

A hat letartóztatott egyént a fővárosba szállították. Itt szembesítették őket egyes fővárosi intézmények vezetőivel, akik szintén bele vannak keverve az ügybe. A Rador hírszolgálati ügynökség jelentése szerint az állam kára több száz millió leire tehető.

A palesztinai zsidók nem törődnek bele az arabok uralomrajutásába

Véres harcot váltottak ki a Londonból érkező hírek. Az angol hatóságok letartóztatták a zsidó revizionisták vezetőit.

Haifából jelentik: A Reuter-ügynökség közlése szerint arról, hogy a legutóbbi 24 óra alatt különböző terrorista cselekmények következtek.

32 személy meghalt, 50 megsebesült.

Az áldozatok két zsidó sebesült kivételével mind arabok. A merényleteket Haifában, Jeruzsálemben és Tel Avivban követték el.

A zsidó lapok ellenállásra hívják fel a zsidó lakosságot.

Tel Aviv város vezetősége táviratot intézett Chamberlainhez és Macdonaldhoz és közölték, hogy a zsidóság sohasem fog beleegyezni abba, hogy mint kisebbség éljen Palesztinában és hogy megfoszsják azoktól a jogaiktól, amelyeket az egész civilizált világ elismert. A távirat így végződik:

Sohasem fogjuk alávetni magunkat egy kisebbségi törvénynek és sohasem fogunk beleegyezni abba, hogy az egész civilizált világ által elismert jogainktól megfoszszanak.

A Havas ügynökség jelenti: A hétfői merénylettekkel kapcsolatban, amelyeket a zsidó szélsőséges pártok terrorcselekményeinek tulajdonítanak, az itteni hatóságok

a zsidó revizionista párt 10 vezetőjét fogta el, köztük a jeruzsálemi Makkabi sportegyesület elnökét, Nathanielt, valamint Korfir írórt. Safetben a zsidó revizionista párt 7 tagját tartóztatták le. Az arab nők egyesülete a hétfői cselekmények miatt tiltakozó táviratot küldött Chamberlain miniszterelnöknek.

A Palesztinában állomásozó valamennyi katonai osztagot készenlétebe helyezték a tegnapi terrorista merényletek következtében. A revizionisták (zsidó szélsőségesek) közül sokat letartóztattak. Tel Aviv zsidó polgármestere felhívta a zsidó lakosságot, hogy fegyverzettségének adjon bizonyosságot és elítélte a legutóbbi merényleteket, amelyeket felelőtlen és lelkiismeretlen egyének hajtottak végre.

AMERIKAI RAGASZKODIK A ZSIDÓ NEMZETI OTTHONHOZ

Londonból jelentik: Lord Halifax angol külügyminiszter és Kennedy, az Egyesült Államok londoni nagykövete között tanácskozás folyt le, amelynek során Kennedy közölte, hogy az amerikai közvéleményben elkeseredést keltett az angol kormányának a palesztinai ügyben folytatott eljárása, mert

az amerikai nép azt kívánja, hogy Palesztina ténylegesen zsidó nemzeti otthonná alakuljon át.

Kennedynak ez a közbenjárása felbátorította a zsidó delegátusokat az ellenállásra és ennek következménye volt az, hogy az angol kormány utóbb kijelentette, hogy mult heti előterjesztései csak ideiglenes jellegűek voltak.

Az angol kormány képviselői hétfőn hosszabb megbeszélést tartottak az arab, délután pedig a zsidó kiküldöttekkel. A zsidó delegátusokkal való tanácskozás két órán át tartott és megállapítható, hogy a kormány javaslatai nem merevek. Ugy látszik, hogy a zsidók nem zárkóznak el a javaslatok megtárgyalása elől.

Macdonald gyarmatügyi miniszter a parlamentben egy felszólalásra válaszul kijelentette, hogy az angol delegáció külön közölte a zsidó és arab kiküldöttekkel azokat a javaslatokat, amelyek a kormány véleménye szerint alkalmasak lennének a palesztinai probléma végleges megoldására. Ezek a javaslatok még megbeszélések tárgyát képezik, amiért is ezidőszerint nincsen abban a helyzetben, hogy nyilvánosságra hozza őket. Sajnálatos, hogy a sajtóban erre vonatkozólag hamis hírek jelentek meg és ő biztosíthatja az söhözát, hogy a palesztinai politika megváltoztatására csak a kamara jóváhagyása után kerülhet sor.

A palesztinai zsidóság valamennyi szónoka — a revizionisták kivételével —

ellené nyilatkozott annak, hogy Palesztinában a zsidók számára kisebbségi státutumot vezessenek be.

Az értekezletet sürgősen hívták egybe, hogy a tagok a kérdésben állást foglalhassanak.

TILTAKOZÓ GYÜLESEK AMERIKÁBAN

Az Egyesült Államok zsidósága hevesen tiltakozik az angol kormány Palesztinával kapcsolatos javaslatai ellen. A zsidó-amerikai bizottság

egész Amerikában tiltakozó nagygyűléseket rendez.

Az Egyesült Államok zsidóságának kongresszusa távirati uton felkérte a szövetségi kormányt, hogy álljon élére annak a mozgalomnak, amelynek célja, hogy Anglia Palesztinával kapcsolatos terveit mindenképpen megakadályozza.

A Filharmónia Rech K. Géza apátplébánost újból megválasztotta elnökének

Temesvár legrégebbi és művészi sikereiben gazdag multtal rendelkező dalegyete, a Filharmónia, most tartotta meg hatvanhetedik évi rendes közgyűlését Rech K. Géza apátplébános, a dalegyet nagy népszerűségű elnökének elnöklése alatt. Szép szavakban méltatta Rech K. Géza elnök az egyesület kulturális célkitűzéseit és Temesvár művészi évtizedeken át vitt vezető szerepét, majd intenzív taggyűjtésre buzdította a megjelenteket. Megemlékezett arról a meleg lefolyású ünnepségről, amelyben a dalárda tagjai Gokler Antal örökös diszkarnagyot nyolcvanadik születésnapja alkalmából részesítették. A közgyűlés az elnök lelkesen méltató szavaira Gokler Antalt szívből üdvözölte és ünnepelte. Rech K. Géza ezután mély kegyelettel adózott a napokban elhalt Mihályfy Emil, a kiváló dalos, a Filharmónia volt alelnöke emlékének, akiben a magyar dalkultúra legértékesebb tagját veszítette el. Indítványára a közgyűlés tagjai egy percig felállva némán adóztak Mihályfy Emil emlékének, majd elhatározták, hogy az egyesület nevében az özvegyhez részvéttáviratot intézzenek, az elhalt emléket jegyzőkönyvileg megörökítik, a szerdán reggel kilenc órakor a gyárvasi plébániatemplomban tartandó gyászistentiszteleten pedig szintén részt vesznek. A megható elnöki megnyitó után Tapavicsky Tivadar a főtákarri, Traunfellner Tivadar a pénztárosi, Wittmann Pál az ellenőri jelentést terjesztette elő. A közgyűlés az összes jelentéseket elfogadta, majd Rech K. Géza elnök köszönetet mondott a tisztikarnak, első sorban pedig Irsay Nándor főkarnagnak buzgó és lelkiismeretes működéséért. Köszönetet mondtak Dragoi Sabin városi zeniskolai igazgatónak azon előzékeny gesztusért, amellyel a zeniskola helyiségét átengedte a dalárdának próbák megtartására. Szívélyesen üdvözölte az elnök Braun Dezső szerkesztőt, a Temesvári Dalkör elnökévé történt megválasztása alkalmából.

Ezután az új választásokra került a sor. A tisztikar egy éves megbízatása lejárt és Gokler Gyula szerkesztő indítványára a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel újból Rech K. Géza apátplébánost választotta meg elnöknek, aki szívélyes szavakban köszöntötte meg a bizalom újabb megnyilatkozását megígérve, hogy a Filharmónia jövőbeli működését változatlan szeretettel és odaadással fogja támogatni. A tisztikar azután egy évre kövekezőképpen alakult meg: társelnök Braun Dezső, tiszteletbeli elnök Lamparter István, ügyvezető elnök Reichardt Alajos, alelnök Bautz István, a második alelnöki állást Mihályfy Emil emlékére való tekintettel nem töltötték be, főkarnagy Irsay Nándor, főtákarri Tapavicsky Tivadar, titkár Tomsa János, pénztáros Traunfellner Tivadar, ellenőrök Wittmann Pál és Gonda Adolf, gondnok Gerő Gyula, zászlótartók Porkony József és Kliegl László. Végül megalkotották a választmányt, mire a közgyűlés az elnök életésével véget ért.

Tömegesen jelentkeznek a magyarság a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába

A temesvári magyarság állandóan nagy tömegesen jelentkezik a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába és a Magyar Népközösségbe való felvételre. Eppen ez a körülmény teszi szükségessé, hogy egyes összeírás helyek működésének határidejét meg kellett hosszabbítani. A központi ideiglenes szervezési bizottság határozata szerint március 13-án este kilenc óráig — vasárnapon is — a következő helyeken lehet jelentkezni:

A BELVÁROSBAN:

Erdélyi Gazdasági Egylet, Lonovics-ucca 8. d. u. 6—9-ig.

Katolikus Népszövetség, Cosbuc ucca 9. d. u. 9—1-ig, d. u. 4—6-ig.

Páll György dr. ügyvédi irodája, Unirii-tér 9. d. e. 9—1., d. u. 4—6.

A GYÁRVARÓSBAN:

Kánya Gyula, Bontila ucca 7., déli 1—5. A Római Katolikus Ifjúsági Egyletben. Seethaler-vendéglő, reggel 8-tól este 9-ig. Tóth Sándor (Mercantil) Traian-tér 1. egész napon át.

AZ ERZSÉBETVÁROSBAN:

Bunford Ferencnél, Brancoveanu ucca 9. sz. egész nap.

Református paróchia 9—12 és 4—6.

A JÓZSEFVÁROSBAN

Gulyás Pál, (Gelu ucca 42.) este 6—9-ig. Pál László dohánytözséje, Bul. Carol és Mircea Vodă ucca sarok, reggel 8-tól este 8-ig. Tapavicsky Tibor, Maresal Foch 33., d. u. 1—5.

A MEHALÁBAN:

Bodnár-vendéglő, reggel 8-tól este 9-ig. Dóczy Árpád, Rónac, Marinescu D. ucca 16. reggel 8-tól este 9-ig.

Schneider-vendéglő, reggel 8-tól este 9-ig. Erősen folyik a jelentkezés a Temesvár környékén és a vidéken is. Ujszabadsfalú-telepen Turi László fűszerüzletében, XIV. ucca, I. C. Duca községben — a volt Kardos-telpen — pedig Sirka István vendéglőjében lehet beiratkozni. Oravicán Szabó József dr. ügyvéd házában, a Magyar Otthonban történnek a beiratkozások.

Minden este

fél 8 órakor március 1-től 5-ig Török László beszél a józsefvárosi plébániatemplomban

Modern életproblémák

cimen

— Hallani sem akarok, Uram, az Ön pénzügyi elméleteiről. Ennek a kérdésnek csak egyetlen megoldását látom: —

Vásárolok EGY SORSJEGYET

DACIA

ELÁRUSÍTÓ HELYEINÉL,

mert csak így jutunk ki a hínárból!

(Március 15.-én, amikor a 19. sorsjáték I. osztályát húzzák, milliomos lehetek, minthogy a sorsjegyek 63%-a nyer. Az Állami Sorsjáték új terve a négy osztályban)

70 egyenként EGY MILLIÓS, 7 egyenként 6 MILLIÓS és 3 egyenként 2 MILLIÓS nyereményt oszt szét.

HELYI CÍM:

Központi Bank

1. ker., Str. Alba Iulia 9. Tel. 15-14.

HONTALANOK

1

E emberek vándorolnak az országúton. Eltikkadt, elfáradt, roskatag emberek, akiknek nincsen céljuk, vágyuk, akarásuk és szuronyok kísérik őket egyik határsorompótól a másikig. Nincsen nevük, állásuk, nem tartoznak sehová, kiszakadtak az emberi közösségből, csupán sorsszámok valamilyen kimutatáson. Ezer ember, kétezer ember, tízezer ember... Tömegük mindig csak egy számot jelent és ezt a számot szuronyok terelik a fehér országúton. Ezek a szerencsétlenek a hontalanok. Van, akit a háború vihara dobott ki az országra, a másikat a gyűlölet fosztotta meg hazájától és otthonától, megint másokat törvények kergettek vándorútra, van közöttük olyan, akinek hiányzik valamilyen papírja és ezért labdázna vele a határőrök. Nagy ez a hadsereg, iszonyúan nagy és folyton szaporodik. Hogy mi lesz velük, elpusztulnak-e az úton, megfagynak-e a tél zord hidegében, nyujt-e feléjük segítő kéz egy darab kenyeret, kapnak-e hajlékot, ahol elpihentetik összetört testüket, — ki törődik ezzel, Hontalanok.

2

A hontalanok nagy hadseregébe Románia eddig még nem küldött dandárokat, remélhetőleg nem is kerül erre sor. Hivatalos nyilatkozatok elhangzottak ugyan, hogy százötvenezer olyan ember él az országban, akiről bebizonyítható, hogy nincsen állampolgársága és hogy ajánlatos lenne, ha ezek kivándorolnának, de ugyanekkor a hivatalos nyilatkozó nyomban hozzátette, hogy jelenleg senki sem gondol ezeknek az eltávolítására. Ma id keresnek valamilyen emberséges megoldást, több esztendő programot dolgoznak ki és segítségül hívják a nemzetközi fórumokat, hogy az emigránsok otthon találjanak, ahol új életet kezdjenek. Jólesett ez a megnyugtató miniszteri kijelentés, Európában manapság ritka az ilyen szó. Most folyik azok összeírása, akiknek nincsen kimutatható, törvényesen elismert állampolgárságuk. Ezeket egyelőre összeírják, bevezetik az idegenek lajstromába, sorsukról később történik döntés. Vannak közöttük öreg nyugdíjasok, akik eddig pontosan megkapták illetményeiket, most azonban elküldik őket, mert szörű rendeletek intézkednek arról, hogy csak állampolgárságot kaphatnak az államtól nyugdíjat. Nagy tragédia ez a kis ember életében. A nyugdíj az a bázis, amely a kenyeret, az életet, a pihenést jelenti. Aki ettől elesik, az elesik mindentől, mert túl a hatvanon az ember már képtelen új életet kezdeni és ha meg is ki-

sérelmé, alulmaradna az erősebb és keményebb fiatalokkal vívott versenyben.

3

Az állampolgárok számbavevására bizonyára szükség volt. Vannak magasabb állami szempontok, amiket tisztelni kell.

De melleleg megemlítjük, hogy volt Románia, nem is nagyon régen, egy kényelmes kellemes, gondtalan, nobiles világ, amikor a hatóságoknak közömbös volt, hogy van-e a zsebében valakinek állampolgársági okmány. Mindenki mehetett szabadon, ahová akart, ott vállalt munkát, ahol tett szét és ha állami szolgálatban állott, fontos megkapta az illetményét bizonyító erejű okmányok nélkül. Ez a boldog idő elmúlt. Nem is jön vissza többé. Új hullámok rázták meg a világot, világnézetek forgatták fel a régi lusta és bőséges életet és a bélyeges papír egyre nagyobb jelentőséget kapott. Elismerjük, minden államnak szuverén joga védekezni a nem kívánatos idegenek beözönlése ellen. Az állam saját polgárainak akar elsősorban kedvezni és megélhetést adni, tehát nem látja szívesen a beözönlöttet. Ezt nem lehet bírálni, a miniszterek szent önzésből hazafiak és az idegen, ha régi, eredeti hazájában élne, maga is bizonyára kitessékelné a bevándorlót, ha saját kenyerét látna veszélyeztetve. Kegyetlen és elszomorító dolog ez a kíméletlen harc a megélhetésért, de korunk nem a könyörületesség és kíméletesség kora. Történelmi kényszerűségek parancsolnak Akarva-nemakarva nekünk is játszaniuk kell a nagy tragédiában, amely most Közép-Európa színpadán folyik.

4

Vannak azonban, akiket méltánytalanul és igaztalanul ér a hatósági szigorúság, mert nagy a számuk azoknak, akik itt születtek és nevelkedtek, de valamiképpen kimaradtak az állampolgársági lajstromból. Amikor 1924-ben megtörtént az összeírás, bizony felületesen és könyvnyelmen folyt ez az oly fontos hivatalos aktus. Sokan nem tartózkodtak az országban, mások betegek voltak, vagy nem időztek az összeírásakor szülővárosukban, ismét másokat feledékeny gépirókisasszonyok szórakozottságából vagy tévedésből kifelejtettek a névsorból. Van olyan család, ahol az apa állampolgár, fia pedig nem állampolgár, pedig mindketten soha nem optáltak más állampolgárságot és egyazon városban éltek. Ezeket nem volna szabad idegennek minősíteni, mert valóban nem idegenek. Esztendő óta járják ezek a kálváriát, várva a minisz-

teri rendelkezést, amely módot ad nekik utólagos jelentkezésre, de ez a jótékony rendelet 1924. óta készik. És most a nyugdíjat is megvonják tőlük, ha szerencsétlenségükre az állam alkalmazottai voltak. Most, amikor olyan élesen elhatároló vonalat vonnak ember és ember közé, el kellene különíteni ezeket az önhibájukon kívül hontalanná lett embereket a bevándoroltaktól. Aki itt született és itt él, az nem lehet idegen, tekintet nélkül fajára, nemzetiségére, vallására és tekintet nélkül arra, hogy zsebében sümule az állampolgársági bizonyítvány. Olyanokat talán mégsem szabadna hontalanná tenni, akiknek van honuk.

5

Ha összehasonlítást teszünk Románia és más államok között, azt látjuk, hogy nálunk a helyzet — bár súlyos — még sem olyan nehéz, mint egybűtt. Mi gazdag ország vagyunk, itt nem hálnak éhen az emberek, télen nem lapátolnak havat a szellemi munkanélküliek, nem növekedett ijesztően nagyra az öngyilkosok száma, a föld, az erdő, a bánya, falu és város mindenkinek ad kenyeret. Miért akkor ez a drákói szigorúság? Miért kell kétségbeesésbe taszítani dolgos, békés családokat? Az új kormányzat megteremtette az együttműködés szellemét és kemény kézzel lezárja a határsorompókat a külföldről felénk toladó lélekmérgező eszmék elől. Romániában mindig volt és most is van bizonyos jóindulatú, könnyelmű gesztus, a jólakott, egészséges, tehető ember gesztusa, amely azt mondja: Hála Istennek, van miből megélnem, éljen meg más is. Az üldözés, a megtorlás, a könyörtelenség sokáig ismeretlen volt itt, kár lenne most meghonosítani. Még a közelmultban is, amikor a kisebbségek és a kormányzat között erősen kiéleződött volt a politikai viszony, odáig sohasem fajult a helyzet, hogy megfoszjanak kisebbségek a jogától és megélhetésétől. Ha már elkerülhetetlen, hogy Románia is megszorító intézkedésekhez nyúljon legalább azokat ne tegyék hontalanná, akiknek isteni és emberi joguk van ehhez a földhöz és az oly sokat jelentő bélyeges papíroszhoz...

Károly Sándor

A Haladókör beszámolója

A római Haladókör, amely fennállása óta a közművelődést szolgálja, Dóczy Lajos elnöklése alatt évi közgyűlést tartott. Az elnöki megnyitót után ifjabb Král Ferenc olvasta fel a titkári jelentést, amely megemlékezik arról, hogy Bodor János eddigi titkár több évi eredményes munkálkodás után távozott Temesvárról. A Haladókörnek jelenleg harminckilenc alapító, százharmincnégy rendes és nyolcszáz pártoló tagja van. A Haladókör dalárdája Reszmann Károly karnagy vezénylete alatt az elmúlt évben is eredményes működést fejtett ki. Több kardiát tanult be, ezenkívül dalestét rendezett, a tagok házassága alkalmával szerenádót adott. A műkedvelői csoport sikerrel adott elő több színdarabot. A Haladókör az elmúlt esztendőben karácsonykor négy szegény gyermeket ruházott fel tetőtől talpig és megajándékozta őket. Ez elsősorban a női bizottság érdeme volt, amelynek tagjai Müller Károlyné, Michelsz Mihályné, Dóczy Árpádné, Gimpel Jánosné, özvegy Hunyadi Imrené, idősebb Dóczy Lajosné, ifjabb Dóczy Lajosné, Bischa Ferencné, Benó Emilné, Dudás Lajosné, Onodi Pálné, Embacher Jánosné, idősebb Mihalik Józsefné, Janovics Ferencné, Urzace Ferencné, idősebb Dian Rudolfné, Szablyov Péterné és ifjabb Král Ferencné. A közgyűlés a női bizottság tagjainak köszönetet szavazott. Benó Emil pénztáros betérjesztette a zárszámadást és a költségvetési előirányzatot, Széles Lajos pedig az ellenőri és Bajtai János a könyvtári jelentést. A Haladókör könyvtára jelenleg 1298 kötetből áll, amelyet a tagok szorgalmasan használnak. Az egyhangúlag megejtett tisztújítás eredménye a következő: elnök Dóczy a Lajos, al-elnök Botos Romulus és Varsányi Zoltán dr. főtitkár ifjabb Král Ferenc, titkár Simon Sándor, jegyző Király Mátyas, pénztárosok Benó Emil és Tódi István, ellenőrök idősebb Németh Gusztáv és Szablyov Péter, karnagy Reszmann Károly, rendezők Horváth Gyula és Bajtai János, könyvtáros Dóczy István, háznagy Kercgyik János, választmányi tagok Bodor János, Bognár János, Michelsz Mihály, Lauth József, Janovics Ferenc, Veszely Ferenc, Embacher János, Pékh János, Gyöngyösi István, Schuszter István, Kőrösi Dezső, Köszegi Rezső, Szántó János, Burkovics József és Bognár Károly.

Anglia és Franciaország hivatalosan elismerte a Franco-kormányt

Anglia és Franciaország holnap jelentik be Burgosban a Franco-kormány elismerését. — Franco kijelentette, hogy kitar az olaszok és németek mellett. Chamberlain az alsóházban megvédte a spanyol kérdésben elfoglalt álláspontját

Lemondott Azana spanyol köztársasági elnök

Párisból jelentik: Henry, Franciaország a köztársasági Spanyolország volt ügyvivője hivatalosan bejelentette Pescua-Martineznek, a köztársasági Spanyolország franciaországi követének, hogy

kormányja elismerte a nemzeti Spanyolországi kormányt.

Pescua-Martinez ma már el is hagyta a követség épületét. Néhány napig még Párisban marad a követ, aki azután az Egyesült Államokba utazik.

Astarato londoni ügyvivő már megkezdte a londoni követség épületének leltározását.

Ezt az épületet az angol külügyi hivatal veszi át és azután a szokott formák között adják át az új spanyol követnek.

Franciaország elismerését a burgosi kormánnyal Rochat kabinetirodai igazgató fogja közölni, aki e célból ma este utra két Burgosba.

HANGULAT PÁRISBAN AZ ELISMERÉS UTÁN

A francia közvélemény egyrészt nyugalmat, másrészt helyesléssel vette tudomásul a francia kormány döntését, amellyel a spanyol nemzeti kormányt de jure elismerte. A Jour azt írja, hogy most már bizonyosnak mondható, hogy

a spanyol háború nem fog európai háborúvá fejlődni.

Nem akarunk diadalmaskodó hurokat pengetni, de örömmel üdvözljük a józan ész érvényesülését — írja a lap. A Petit Parisien szerint kétségtelen, hogy a francia nép nagy többsége helyesli a döntést, mert

Franciaország bizalmas és baráti viszonyban akar élni Spanyolországgal.

MOST MUSSOLINI A SOR...

A Matin levelezője jelenti: Rómában megállapították, hogy Franco kormányának elismerése London és Páris által előnyös az angol-olasz tárgyalások további fejlődése szempontjából.

Mussolini jegyzéket készít elő, amelyben felsorolja Olaszország természetes követeléseit.

Francia diplomáciai körökben meglepő tartanak, ha Mussolini követeléseit sajtó útján, vagy beszédben hozná nyilvánosságra. A tárgyalások diplomáciai uton indulnak meg még pedig akkor, amikor a párisi olasz nagykövet visszatér Spanyolországból.

Rómában azt várják, hogy Franciaország tegye meg a kezdeményezést.

de ha ez nem történne meg, akkor nincs kizárva, hogy az olasz követelésekről mégis beszéd fog elhangzani.

LEON BLUM JÓSLATA

A Petit Parisien szerint a jó szomszédi viszonyra vonatkozó egyezmény megkötésének híre nem meglepő, mert spanyol részről hangoztatják, hogy az ország függetlensége és sérthetlensége olyan szent elv, amelyhez Franco minden körülmények között ragaszkodik.

A Populaireben Leon Blum annak az aggodalmának ad kifejezést, hogy az olasz követelések bejelentése most már rövidesen meg fog történni, még pedig akkor, amikor az olasz hidroplánok Malorcan, a tengeralattjárók az Atlanti óceáni kikötőkben és a tüzérség Gibraltárban fog tartózkodni.

FRANCO BELEP A KOMMUNISTA ELLENES BLOKKBA

Burgosból jelentik: Franco tábornok a parancsnoksági épület erkélyéről beszédet intézett az ünneplő tömeghez. Hangsúlyozta, hogy a spanyol hadsereg ma hatalmasabb, mint valaha. Megemlítette, hogy a külföld jórésze csak a köztársasági hadsereg megeszmélt veresége után ismerte fel, melyik a valódi Spanyolország.

Most valóságban tolonganak az elismeréssel. Tegnap Argentína volt soron, ma Anglia és Franciaország. Nemesak a vörös hadseregen arattunk győzelmet, hanem a szabadkőművesek nemzetközi szövetségén és a nemzetközi kommunizmus felett is.

Hálátlanság lenne meg nem emlékezni azokról a nemzetekről, amelyek a háború kezdete óta fenntartás nélkül, a nemzeti Spanyolország mellett foglalták állást. Erről sohasem fogunk megfeledkezni és híven kitarunk mellettük.

A német, olasz és japán nagykövetek diplomáciai lépést tettek Jordana tábornoknál, a Franco kormány külügyminiszterénél és felkérték a nemzeti kormányt, hogy

Alsóházi vita Chamberlain és Attlee között

Londonból jelentik: Az alsóházban Franco kormányának elismerése ügyében Attlee őrnagy a munkáspárt részéről bizalmatlansági indítványt tett. Az indítvány indokolásában dik-tatórnak nevezte Chamberlain miniszterelnököt, mert egyszerűen kitar a parlament előtti felelősség elől. Szerinte nem kötötték ki Francoval, hogy irgalmasan fogja kezelni a köztársasági spanyolokat, hogy

kártérítést szolgáltató az elsüllyesztett angol hajók miatt

és hogy eltávolítják Spanyolország területéről az összes idegen önkénteseket. Beszédje végén kérdést intézett a miniszterelnökhöz, amelyben azíránt érdeklődött, hogy vajjon Franco csatlakozik-e a Berlin-Róma tengelyhez és mivó biztosítékokat kapott Gibraltárra és a Baleari szigetekre vonatkozóan.

Chamberlain az interpellációra adott válaszában a következőket mondotta:

— Megállapítom, hogy az elismerés jogszerepsége két kérdésben fordul meg. Először észszerűen feltehető, hogy

Franco kormányzata Barcelona elestével és Katalónia elfoglalásával megszerzte az ülendőségét és a főlényt.

Másodszor pedig, hogy a köztársasági kormány az ország törvényes kormányának e percben már alig tekinthető. Pillanatra sem kétséges, ezeknek a tényeknek helytállósága. Voltaképpen azt sem tudjuk, hogy a köztársasági kormány egyáltalán létezik-e még, hiszen az elnök lemondott, a legtöbb miniszter pedig Franciaországban tartózkodik. Ertesüléseim vannak — mondotta emelt hangon a miniszterelnök —, hogy Madridban a viszonyok tarthatatlanok.

Az elismerés megtagadása nem segítette volna a köztársasági kormányt,

viszont rontotta volna a viszonyunkat Spanyolország új uraihoz. Nem tehetjük Francot Anglia ellenségévé, sőt barátságos viszonyt kell vele teremteniünk, számolunk a való tényekkel,

csatlakozzék a kommunista ellenes egyezményhez.

Jordana tábornok Francoval folytatott tárgyalása után közölte a nagykövettekkel, hogy a nemzeti kormány hajlandó ugyan teljesíteni a három nagyhatalom óhaját, de a kommunista ellenes egyezmény hivatalos aláírását mindaddig időszertülnnek tekinti, amíg Franciaország és Anglia véglegesen el nem ismerik a nemzeti kormányt. Jordana azt indítványozta, hogy az egyezmény aláírásával várjanak a két nyugati nagyhatalom elismerésére vonatkozó döntéséig.

Madridi jelentés szerint Negrin miniszterelnök pillanatnyi tartózkodási helyéről sem tudnak. Ez a bizonytalanság nagy megdöbbenést okozott köztársasági kormánykörökben, annál is inkább, mert

Miaja tábornok állítólag szívből ismeretlen helyen tartózkodik.

Feltételezik, hogy Miaja tábornok, miután Cassado tábornokot nevezték ki a madridi hadszíntéren állomásozó csapatok parancsnokává, lemondott a hadsereg főparancsnoki tisztségéről.

Alicanteban munkásokat rendeltek ki a városban levő különböző minisztériumok átköltöztetés céljából. A londoni spanyol követség tagjai megkezdtek a felszámolás előkészületeit. Valószínűleg má holnap elhagyják a követség épületét. Az angol kormány előterjesztést tett Burgosban az első spanyolországi angol nagykövet személyéről.

nem maradhat egyedül a nemzeti Spanyolország elismerésének megtagadásával és most főgond, hogy megszüntessük a fegyveres összecsapásokat. Közölhetem a ház tagjaival, hogy

a fegyverszünet előkészítését vállaltam

és pár napon belül elhallgatnak spanyol földön a fegyverek.

MADRID BEVÉTELE ELŐTT

A spanyol nemzetiek főhadiszállásáról érkezett jelentés szerint a nemzeti csapatok a Madridba való bevonulást nagyrészt már előkészítették. Az élelmiszereket tartalmazó trenszolopok a főváros előtt állanak, hogy bevonulás után élelmiszert oszthassanak ki a lakosság között. A nemzetiek mai hadijelentése szerint a harctereken teljes nyugalom van.

A római Stefani ügynökség jelenti, hogy a Valenciában megjelenő egyik lap rendeletet közöl a spanyol köztársasági hadsereg néhány vezetőjének utlevélváltása ügyéről. E szerint Miaja tábornok és nyolc alávezére utlevelet kértek a maguk és családtagjaik számára.

DÉLI 12 ÓRA: AZANA LEMOND...

Colonges sur Selevéből jelentik: A sajtó képviselői meg voltak lepve, amikor ma reggel közölték velük, hogy Azana köztársasági elnök déli 12 órakor fontos közlést tesz. Világossá vált, hogy a lemondás közléséről lesz szó. Fél 12 órakor a csendes kis falu képe teljesen megváltozott. Azana elnökkel szemben levő templom körül gépkocsik gyűltek össze és délen negyven újságíró jelent meg az elnök lakásán, akinek társaságában volt a falu polgármestere, Taponier volt képviselő. Azana titkára felolvasta a lemondó levelet, amely irkálapon volt írva és a záró szavak siri csendben hangzottak el. Ettől a perctől fogva Azana nem volt már elnök, hanem egy egyszerű menekült, aki az ebédő függönyén keresztül melankólikusan nézte, hogy az újságírók, hogy rohannak a postára a friss hír közlése végett.

SCALA slágermozgó, csütörtöktől bemutatja!

Erich Maria Remarque

HÁROM BAJTÁRS

világfilmjét

Minden nő filmje...! mert egy csodálatos asszony történetét tárja elénk, aki egy kis boldogsággal kész volt megadni a legnagyobb árat! Ez a film „Amerika 1-ső számú filmje”... Mindenki filmje! egy nemzedék filmje!... amely a világháború tüzkereztségén átvérgődve a békében is kitar! Főszerepben: Robert Taylor, Margaret Sullavan, Robert Young.

Kedden, szerdán utoljára „HARRY PIEL“ Emberek, állatok, szenzációk!

Bizonyságtétel a hit, erkölcs és a magyarság mellett volt a Katolikus Ifjúsági Egyesület évi közgyűlése

A Gyárvárosi Római Katolikus Ifjúsági Egyesület tágas terme zsúfolásig megtelt az egyesület tagjaival és a temesvári katolikus magyar társadalom vezető személyiségeivel, akik eljöttek a közgyűlésre, hogy meghallgassák az egyesület két évi működéséről szóló beszámolót. Ott voltak többek között Kayser Lajos nagyprepost, pápai prelátus, Kakuk János dr. igazgató-főorvos, Martzy Mihály, a Katolikus Nép-szövetség bányai tagozatának elnöke, Meiszner Vilmos tagozati alelnök és számosan mások.

A közgyűlés résztvevői elimádkozták a Mi-atyánkot, elénekelték a királyhimnuszot, mire Rech K. Géza apátplebános, egyesületi fővédnök, aki az elnöki székben ült, megtartotta megnyitó beszédét. Hangsúlyozta, hogy bármely egyesület közgyűlése egyenlő lelkiismereti vizsgálással azok számára, akiknek az egyesületben kötelességeik vannak.

Az ifjúság nagy értékkel bír, mert tagjaira az a feladat vár, hogy egykor az egyházközségek vezetői és a katolikus hitélet szorgos munkásai kerüljenek ki belőlük.

Éppen ezért arra kell törekedni, hogy a testi és lelki nevelés, fejlesztés paritásán alapon történjen. Végül a jegyzőkönyv vezetésére Ludwig Tibort, hiteljesítésére Pejacsevics Jánost és Schedt Jánost kérte föl. Kezvelettel emlékezett meg az elhunyt pápáról, aki mindenkor szívén viselte az ifjúság érdekeit.

Ludwig Tibor főtákar olvasta fel az 1937. és 1938. évek működéséről szóló jelentést, amely megállapítja, hogy a Katolikus Ifjúsági Egyesület mindenkor az alapszabályok értelmében fejtett ki tevékenységet. Megtartotta szabályszerű összejöveteleit, ismeretterjesztő és oktató tanfolyamokat rendezett, nagy ünnepek alkalmával az istentiszteleteken zászlója alatt megjelent, dalárdája énekelt a templomban, az ifjak ott voltak a máriarandnai férfizarándoklatokon, rendeztek ezenkívül műkedvelői előadásokat és táncmulatókat is. Az elmúlt esztendőben megtartott tagtörzés a tagok számát közel százal szaporította.

Az Ifjúsági Egyesület félmillió lejjel teljesen átépitette székházát, amit a magyar katolikus társadalom áldozatkészsége tett lehetővé.

A közgyűlés azután kegyeletes főállással emlékezett meg az elhalt Koch János tagról.

Efler András könyvtárosi jelentéséből kiderül, hogy az ifjúsági könyvtár ajándékozás és vásárlás révén örvendetesen növekedett és hogy a tagok szorgalmasan olvastak. Sorra következett aztán Krauser Árpád sportszakosztályi, Földi József háznagy, Lőrinc Elek házigondnoki, Szoboloczky Géza pénztárosi és Liszkay Gyula ellenőri jelentése. Ezeket a közgyűlés elfogadta és a vezetőségnek a felmentvényt megadta.

Fodor József központi pap, a Katolikus Ifjúsági Egyesület igazgatója tette meg azután nagyszabású jelentését. Az egyesület célja — mondotta — a katolikus társadalom jövőjének kiépítése.

Az egyesület a művelődést és a vallásértelmező célokat szolgálja, részt kíván venni az ország újjáépítésében, de egyben ragaszkodik magyar anyanyelvéhez és magyar fajiségéhez is.

Az egyesületi tagok között sohasem esett gyűlölködő szó más nemzetiségekről. Hivatkozott arra, hogy a mikor Pacha Agoston megyéspüspök az átépített otthon felszentelte, többek között azt is mondotta: „Apoljátok anyanyelveteket és ragaszkodjatok hozzá!...” A magyar társadalom méltányolja az egyesület vallásértelmező alapon álló működését és éppen ezért támogatja. Szeretettel emlékezett meg azután az egyesület volt igazgatóiról és volt elnökeiről, akiknek cselekedetei lehetővé tették a mai szintre való felfejlődést. Az egyesület utja a jövőben is föl-

felé vezet. A tartalmas beszámolót szünni nem akaró tapással fogadták.

Tóth Sándor egyesületi védnök, névszerint sorolta fel mindazokat, akik az egyesület körül érdeket szereztek és javaslatára a közgyűlés köszönetet szavazott nekik. Indítványozta, hogy az egyesületi házban helyezzenek el táblát az újjáépítést önzetlenül végző Lázár László építész nevével és állítsák fel néhai Desseffy Sándor püspök mellszobrát, aki annak idején az épületet adományozta. A közgyűlés a két javaslatot a választmány elé utalta. Risztics György dr. ügyész beszámolt a lezárt egyesületi helyiség kinyitása érdekében tett eljárásokról, amely eredményesnek ígérkezik.

A közgyűlés azután megejtette a tisztújítást.

Fővédnöknek lelkesedéssel újra Rech K. Géza apátplebánost választották meg.

Zöld Zoltán egyhangulag megválasztották temesvári református kántornak

A pályázó kántorok hangversenye

Hatalmas közönség előtt tartották meg a temesvári református templomban a kántorválasztást és a pályázó kántorok bemutatkozása alkalmából rendezett egyházi hangversenyt. A gyülekezeti ének után Nagy Mihály csokalyi kántor-tanító énekelt igen szépen, majd Wenzel és Rachmaninoff műveinek bemutatásával tett tanúságot kiváló orgonatudásáról. Utána Korsós Péter végvári kántor-tanító következett, aki Gerecs-Lévay: Szeretlek Isten című művét adta elő a kijelölt éneken kívül, majd Wenzel Minnegesangját orgonázta. Bondár András vadász kántor-tanító Varga művét énekelte és Beethoven: Godard művét játszotta orgonán. Általános felmentést keltett Puy Géza avasújvári kántor-tanító átfogó erejű, meleg baritonja, aki Szügyi művét énekelte és Nagy Károly preludiumát ját-

Az eddigi és tisztvisükben megmaradó védnökökön kívül védnökök lettek még Kayser Lajos nagyprepost, Kakuk János dr., Telegdi Nándor dr., Kun Ferenc dr., Ördög János, Muszka Pál, Török János, és Janosó Károly. Az egyhangú tisztújító választás további lefolyása a következő: elnök Fráter László, ügyész Risztics György dr., titkárok Ludwig Tibor és Evely Mihály, főpénztáros Szoboloczky Géza, pénztárosok Buxbaum Árpád és Szakmáry Tibor, házigondnok Lőrinc Elek, háznagyok Földi József és Fekete János, könyvtárosok Efler András és Müller Ferenc, zászlóvivő Walter József, zászlótisztek Krauser Béla és Gyurinka Géza, ellenőrök Liszkay Gyula és Buxbaum Oszkár, dalárdaelnök Rammer Imre, sportelnök Mihály, műkedvelői elnök Degrell István, választmányi tagok Lázár László, Meiszner Vilmos, Sájerman Ferenc, Ludwig Jakab, Risztics György dr., Nagy Vince, Szily Miklós, Péter János, Rammer Imre, Pejacsevics János, Petri Mihály, Breit János, Tauth Gusztáv, Linzmayer László, Degel Imre, Schedt János, Kozma Árpád és Karakas Ödön. A közgyűlés azután Rech K. Géza fővédnök bensőséges szavaival véget ért.

szotta orgonán. Zöld Zoltán volt végvári kántor-tanító nagykarolyi igazgató-tanító ugy éneken mint orgonajátékban tökéletesen nyújtott. Gluck himnuszát adta elő a kijelölt éneken kívül, majd Weber orgonaművét játszotta kifogástalan stíluskészséggel.

A hangverseny után azonnal összeült a bíráló bizottság, amely a következő tagokból alakult: Tolnay Béla zenetanár, Tolnay Béláné zenetanárnő, Bojinca-Kulcsár Julia énekművész-zenetanárnő, Kovács Gézáné és Movrin J. A bíráló bizottság döntése ugy az énektudásban, mint zenei képzettségben kitűnő Zöld Zoltán nagykarolyi igazgató-tanítóra esett, akít a presbiterium azonnal egyhangulag megválasztott kántornak jelentett ki.

A Háztulajdonosok Egyesülete részletesen beszámolt egy esztendő működéséről

A temesvári Háztulajdonosok Egyesülete élénk érdeklődés mellett tartotta meg évi rendes közgyűlését a Llyd-klub nagyertermében. A közgyűlésen Ciobanu Pompil dr. ügyvéd, egyesületi elnök elnökölt, aki üdvözölte a megjelenteket, majd a jegyzőkönyv vezetésére Kisfaludy Ferenc dr. ügyvédet, a hitelesítésre pedig Hilt Lajos és Crismariu Octavian dr. tagokat kérte fel.

Az igazgatóság jelentését Mrazek Viktor dr. orvos terjesztette elő. A jelentés utal arra, hogy

a háztulajdonosokat eddig még az új alkotmány szerinti, hivatásbeli csoportok egyikébe sem sorozták be, bár véleményük szerint legelőszörűbben az iparosok és kereskedők csoportjába volna sorozhatók.

E tekintetben a háztulajdonosok bucarestii országos központjához fordultak, ahonnan azonban még határozott választ nem kaptak annak jeléül, hogy ez a kérdés még hivatalosan elintézés nem nyert. A temesvári törvényszék régebben hozott döntése szerint a háztulajdonosok nem képeznek hivatási csoportot, kereseti foglalko-

zást és ezért az egyesület megmaradt a jogi személyekről szóló törvény alapján való szervezkedés mellett. A jelentés ezután beszámol arról, hogy mult év tavaszán a légvédelmi kérdés foglalkoztatta a tagokat, akiknek felvilágosítással szolgáltak a légvédelem hivatalos szervezetének utasítása alapján. Éppen ugy tanácsal szolgáltak az egészségügyi ellenőrzés céljából indított mozgalom folyamán. Az egyesület ezenkívül

hitelesítővetkezete megalakítását kísérelte meg, de ez a kérdés egyelőre megakadt.

Az illetékes hatóság elfogadta az egyesületnek a modern házirend megalkotása iránti javaslatát, a lakbérleti szabályok megújítása tekintetében azonban nem sikerült eredményt elérni. Kérte az egyesület a várost, hogy a városi illetékek beszedésével ne terhelje meg a háztulajdonosokat, hanem a csatornázási és vízvezetési illeteket közvetlenül a bérlelőktől hajtsa be.

A város ezt a kérdést nem teljesítette.

Itiescu Danila tanfelügyelő ezután a háztulajdonosok hitelesítővetkezetenek megalapítása érdekében szólalt fel, majd elhatározta az előkészítő bizottságnak a kiküldését, amelynek feladata lesz ezt a kérdést tanulmányozni.

A közgyűlés Nemes Zoltán, aki a pénztárosi teendőket már egy év óta, Bösz István elhalálása óta közmegelegedéssel látja el, ezen tisztségben megerősítette. Az évi zárszámadások és a jövő évi költségvetést szerint

az egyesület körülbelül százezer lei vagyonnal rendelkezik

és a költségvetésnek kerete 217.000 lei. Az ellenőrök jelentése után a közgyűlés a felmentvényt megadta és az összes jelentéseket tudomásul vette.

Végül az alapszabályok több pontját módosították és modernebb keretbe adták az adminisztrációnak, majd elhatározták, hogy a lakók hatósági bejelentésének kérdését külön gyűlésben fogják megtárgyalni.

A kolozsvári Román Opera vendégjátéka

szerdán, március 1 én, este fél 9 órakor

Iris

Mascagni operája, Rózsa Anna, Sotaru, Ujeicu felléptével. Vezényel Bobescu Pompás kiállítás, nagy ballett.

Csütörtökön este

Samsom és Delila

Saint-Saens operája

Penteken este

Manon

Massenet operája

130 tagu együttes. Saját kellék és diszlettár. — Jegyek 20—120 leies áron a pénztárnál.

Vasárnap délután jegyek 15—60 lei.

Szombalon este

Parasztbecsület és Bajazzok

Mascagni és Leoncavallo operái.

Vasárnap délután fél-negy órakor ocsó helyárrakkal

Cigánybáró

Strauss János vígoperája

Vasárnap este fél 9 órakor bucsueloadás

Mártha

Flotow operája.

Csak olasz biboros kerülhet a pápai trónra

Hitéleti vagy politikus főpapra esik a választás? — A franciák demokrata, a németek gyakorlati embert szeretnének

Rómából jelentik: Minden olasz lap foglalkozik azzal a kérdéssel vajjon „politikus” vagy „hitéleti” pápát fog-e választani a konklávé. A kérdést így is lehet fogalmazni:

Az új pápa a „rezidenciális” vagy a „kuriális” biborosok sorából fog-e kikerülni?

„Rezidenciális” biborosoknak azokat nevezik, akiknek a Vatikánon kívül egyházmegyéjük van. A kuriális biboros a Vatikán valamelyik kongregációját vezeti, vagy más fontos állást tölt be a Vatikánban, az egyetemes egyház központi igazgatásában. A kuriális biborosok foglalkoznak például a katolikus egyetemek, a szerzetrendek, a missziók, a propaganda ügyeivel. A lelkek gondozása nem tartozik elsősorú feladatai közé, ők a papság miniszterei.

Mindebből következik, ha a pápát a rezidenciális biborosok közül választják, valószínűleg főként „hitéleti”, ha pedig a kuriális biborosok közül, valószínűleg főként „politikus” pápa lesz. Ezeket a kifejezéseket természetesen nem kell szó szerint venni.

Nem lehet elképzelni csupán „hitéleti” vagy csupán „politikus” pápát.

Csak arról van szó, hogy egyik vagy másik tulajdonság túlyomó-e valamelyik pápa személyében. Különben, a pápa megválasztása után az egyház mindenkor érdekeihez szokott alkalmazkodni. Gyakran előfordul, hogy „hitéleti” pápákból „politikus” pápák lesznek, vagy fordítva. A most elhunyt pápa nagyszabású politikát csinált, anélkül, hogy a pasztorálást elhanyagolta volna.

AZ OLASZ BIBOROSOK NAGY RÉSZÉ ROKONSZENVEZIK A FASCIZMUSSEL

Az olaszországi rezidenciális biborosok, kitűnő hazafiak. Jó olaszok, mint ahogy például a francia kardinálisok is jó franciák. Az olasz egyház fejedelmei több alkalommal nyíltan együtt működtek a fascizmussal, például a népszavazás, a lateráni egyezmény, a szankciók idején.

A fascizmus a lateráni egyezmény után különben is kiváltságos helyzetet adott az olasz egyháznak.

Aránylag kevés a fascizmussal szembenálló biboros. Általában az olasz papság nagy többsége a kormány mellett áll, mely megteremtette a felsziget vallásos és polgári egységét. Az olasz rezidenciális kardinálisok nem egy alkalommal nyilvánították tiszteletüket és csodálatukat Mussolini iránt.

Például 1930. márciusában, a fascizmus 11. évfordulójának ünnepén Schuster milánói biborosérsek — akinek a nevét most nagyon sokan emlegetik — kijelentette, hogy a „katolikus Itália és a pápa kezdetől fogva megáldotta a fascizmust”. 1932. szeptemberében Ascalesi nápolyi biborosérsek a Duce-t, mint „a Gondviselés emberét, a haza újjáépítőjét” ünnepelte. Ugyanannak az évnek októberében Lafontaine akkori velencei biborosérsek Isten oltalmát kérte a Duce-ra, aki „Isten világosságával eltelve” vezérli Itáliát.

1933. októberében Fossati turini biborosérsek Isten áldását kérte a kormányfőre, akit „a Gondviselés küldött, hogy bölcsességével, óvatossággal és határozottsággal vezesse nagy hazánkat”. A faji kérdésben azonban

több kardinális felemelte szavát a hivatalos doktrína ellen.

Igy például Schuster milánói biborosérsek, Naselli Rocca bolognai biborosérsek és Piazza velencei biborosérsek.

FELESKETTÉK A KONKLÁVÉ 11 SZAKÁCSÁT

Azok között a kiváltságos személyek között, akik a pápaválasztás alatt a biborosokon kívül a konklávén tartózkodhatnak. 11 szakács is van. Ezeknek az a feladatuk, hogy ők főzzenek a kardinálisok számára. Tegnap összegyűjtötték a szakácsokat és megeskették őket az evanéliumra és a feszületre, hogy mindhalálig titokban tartják azokat a dolgokat amiket esetleg látnak, vagy hallanak a konklávén.

Egyszersmind a szakácsok megkapták az utasításokat, hogy milyen ételeket kell készíteniük a pápaválasztó biborosok számára.

Eszerint az ételsoz a következő lesz:

Reggeli:

Minden kardinális, még az amerikaiak és az angolok is, akik pedig breakfasthoz vannak szokva, egész egyszerű reggelit fog kapni.

Ébéd:

Ez az étkezés három fogásos lesz: Leves, hal vagy hús, gyümölcs. Utána ki-ki választása szerint — egy pohár vörös-, vagy fehérbort kap.

Vacsora:

Ugyanaz, mint az ebéd.

Mind a három alkalommal az ételeket a konklávé egyes celláiban külön-külön fogják felszolgálni minden egyes kardinálisnak. A hagyományok szerint a biborosok egyszerű cserépedényből fogják elfogyasztani az egyes ételeket.

AMI ELKERÜLHETETLEN A VÁLASZTÁS ELŐTT

Az, hogy ne beszéljenek a pápaválasztásról és pedig a legváltozatosabb szempontok szerint. Az, hogy fel ne elevenítsék a régi pápaválasztások érdekességét. Az, hogy ne jövedjenek, ne fontoskodjanak. Talán még a legártatlanabb a tréfálkozás.

A biborosok titkárai — fiatalemberek — például nagy bizalmasan elárulják, hogy a Camerlengo biborosnak nagy pártyja van. Ilyen „szigorúan bizalmas” értesülései mindenkinek vannak.

Hatalmas siker keretében zajlott le az EGE kerelőszentpáli női háztartási tanfolyamának vizsgája

Az EGE által gróf Haller Istvánné, Brandner Sándor plébános és Osváth Matild tanítónő rendkívül értékes közreműködésével megrendezett 6 hetes női háztartási tanfolyam záróvizsgája február 19-én zajlott le. Az előadónői tisztségeket, Domokos Jolán, Botz Ida és egy ideig Orbán Julia töltötték be általános meglepedéssel. A vizsga elnök szerepét dr. Gyárfás Elemér vállalta. Az EGE közpártja részéről és alkalomra Szász Ferenc és Dániel Elemér felügyelők jelentek meg.

Dr. Gyárfás Elemér, mint a vizsgáztatóbizottság elnöke, a legnagyobb elégtétellel állapította meg az eredményes munkát.

Gróf Haller Istvánné szívből jövő és meghatározó beszédében mondotta el, hogy milyen nagy jelentőséggel bír tulajdonképpen a tanfolyam.

— Itt egy régi tervünk valósult meg, — mondott. Ezt a tanfolyamot nagy lelkesedéssel hoztuk össze. Ezért elsősorban az Erdélyi Gazdasági Egyesületnek tartozunk nagy hálával, mely kitűnő tancsereivel és felszerelésével lehetővé tette tervünk megvalósítását.

Ezután dr. Gyárfás Elemér tartotta záróbeszédét.

— Szívesen jöttem Szentpálra és örömmel hallgattam a női háztartási tanfolyam hallgatóinak vizsgáját, mint ahogy minden résztvevő örömet érzett a szabatos és minden tekintetben mély tudásról tanuskodó feleletek hallatára. Az EGE a kérést megértette és a tanfolyamok rendezése által erre akarja megtanítani népünket: szorossák a földet, mely nekik a mindennapi

BÖRIG ÁZVA

— Érzem, hogy a nedves és csontjármig ható. Amin: haza érek, egész testemet be fogom dörzsölni **Carmol** -al és meg vagyok győződve, hogy ez meg fog védeni a hidegtől.

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer meghűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen.

Az élelődés is megtalálja a maga inyenc falait a választást megelőző hangulatban. Természetesen ezek a tréfák hamar terjednek, semmi közik a szereplőkhöz és legelőször ezek nevetnek rajta a legnagyobb. Ime ebből is egy kis kóstoló:

Három biboros beszélget a választásról.

— Ha az ördög választana — mondja az egyik társának —, akkor talán te lennél a pápa

— És ha a biborosok fognak választani — vágott vissza az ördög jelöltje, — akkor meg talán te lennél.

— De ha a Szentlélek fog választani — szólalt meg végül a harmadik —, akkor jaj mind a kettőtöknek.

Elkerülhetetlenek ezek az élelődések. Nekünk talán egy kicsit furcsán hangzik, de egy szemernyi tiszteletlenség sincs benne. És utóvégre nem komolyabbak a napi politika találgatásai, még ha a politikusok nagyképű, fontoskodó ruhába öltöztetik is őket.

Igy például az olaszok biztosak abban, hogy az új pápa olasz lesz. Nyíltan hangsúlyozták ezt és az évszázados hagyományra is szeretnek hivatkozni. Van ilyen hagyomány, az igaz, de az Egyház más-ként magyarázza azt, mint a mai divat.

A franciák természetesen demokrata pápát várnak.

A német „Angriff”-nek furcsa kívánsága van. Azt írja ez a lap, hogy az elhunyt pápa politikája megbukott. Azért most ne tudós és ne szentet válasszanak, hanem ügyes gyakorlati politikusot.

És így lehetne folytatni... Hát mennyivel komolyabbak ezek a világrengető szempontok, mint a nép ártatlan tréfálkozása? Hozzá még nevetni sem lehet rajtuk, mint amazokon.

kenyeret adja, becsülik meg azt és minden erővel ragaszkodjanak hozzá!

Az EGE célkitűzése a tanfolyamok rendezése által: rávezetni népünket arra, hogy ma minden magyar gazdának jobban kell gazdálkodnia, mint elődjének, s a jobb gazdálkodás által eredményeket látni, mert aki a föld munkálásának bőséges eredményét látja, csak az tud igazán ragaszkodni az ősi rögöz, csak az tud belekapcsolódni a föld életébe.

Az EGE számára minden tanfolyam zárása, minden vizsga egy nagy elégtétellel és egy nagy igazolás, hogy helyes uton jár. Dr. Szász Pál az EGE szeretett elnöke más elfoglaltsága miatt nem jöhetett el erre a vizsgára, de kérem a felügyelő urakat, akik itt jelen vannak, szíveskedjenek legőszintebb köszönetünket tolmácsolni neki, hogy a női háztartási tanfolyam megrendezése alkalmával elsősorban vidékünkre gondolt. Nagy öröm számomra látni, hogy a háztartási tanfolyamok rendezésével leányemzedékünknek helyes utra terelésének nagy munkája folyik.

Visszaadni a nőt az ő igazi élethivatásának, ez ma egyik legszentebb életfeladatunk.

Az EGE ebben a tekintetben is a tanfolyamok rendezése által meg nem köszönhető érdemeket szerez magának. Elismerjük, hogy a férfi munkája fontos, de ép ily fontos a nő munkája is. Hiába röpl ki a dolgozó méh a kasból és gyűjti virágról-virágra a mézet: a kaptár üres marad és a szorgalmas röpökódó méh munkája hasztalan, ha a kasban nincs rend, ha ott elpazarolják azt, amit ő gyűjtött, ha nem használják gyűjteményét fiasításra és téli tartalékolásra. Nagy öröm ma számunkra látni az EGE-t munkában, mélyen falvaink leányait visszavezetik a helyes utra, amikor visszaadták őket igazi élethivatásuknak, hogy legyenek egészséges édesanyj s ezzel egy egészséges nemzedéknek hordozói és továbbvivői.

Különös öröm a mai vizsgán a tanfolyam hallgatói között látni gróf Haller Istvánné ömél-tőségét. Ma annyit beszélnek társadalmi ellentét-ről és annyit irnak róla. Társadalmi különbség van, de a szervezet, melyről ép a mai szent le-keben oly gyönyörű szavakkal szól szent Pál apostol, el tudja tüntetni ezeket a különbségeket. Az a szeretet, mely le tud hajolni és magához tudja emelni a falu egyszerű leányát. Az Isten nem egyformán osztja ki az ő javait.

Aki többet kapott, az többet kell elszámol-jon az Isten előtt.

Ott nincs társadalmi ellentét, ahol az, aki többet kapott, javait nem tartja meg csak magá-nak, hanem abból juttat másoknak is, ha azo-kat tovább adja. A grófnő öméltségének ilyen szerepe van. Ez hozta őt a tanfolyam egyszerű látogatói közé és ez tartotta őt ott mindvégig.

Este 9 órakor a Római Katolikus dalárda ünnepélyes énekbemutatója lett megtartva.

= HIREK =

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottnak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

A Romániai Magyar Népközösség munkabeosztása

Kolozsvárról jelentik: Gróf Bánffy Miklós, a Romániai Magyar Népközösség központi ügyének intézésére munkatársainak fölkérte: a közművelődési szakosztály élére: báró Jósika Járóst, a gazdasági szakosztály élére: dr. Szász Pált, a szociális szakosztály élére: Kós Károlyt és a központi iroda vezetésére: dr. Grois Lászlót.

A közművelődési szakosztály keretében: a kulturegyletek ügyeit báró Kemény János, a Dalosszövetség ügyeit dr. Inczedy-Jocksmán Ödön, az irodalmi ügyeket Tamási Aron, a magyar színpadot ügyeit dr. Jelen Gyula, a testnevelés ügyeit Máriaffy Lajos vállalták.

A gazdasági szakosztály vezetőjének helyettese: Telegdy László. E szakosztály keretében a magyar iparosság ügyeit gróf Teleki Ádám, a kereskedelem és közigazgatás ügyeit gróf Teleki Ernő intézik. A még idetartozó szövetkezeti és biztosítási alosztályok vezetése iránt később fog gondoskodás történni.

A szociális szakosztály vezetőjének helyettese: Albrecht Dezső. Ide tartoznak az ifjúsági, népességi, falukutatói és munkásügyek, mely alosztályok vezetői iránt még nem történt döntés.

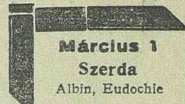
A népközösség jogi tanácsadója dr. Tusa Gábor.

A megbízások ideiglenes jellegűek, abban az értelemben, ahogy Bánffy Miklós a február 11-iki megalakuló értekezleten magára nézve is kifejtette, hiszen a végleges szervezés és azzal kapcsolatban a tisztségek végleges betöltése csak a szervezési szabályzat megalkotása után és az abban lefektetett módokon történhetik meg. E célból a szervezeti szabályzat előkészítésére az alakuló értekezlet által kiküldött bizottság legközelebb össze fog ülni.

A bolgár király Belgrádban. Belgrádból jelentik: Boris bolgár király Svájcából visszatérően Belgrádba érkezett. A pályaudvaron Pál régensherceg fogadta a kormány tagjaival. A bolgár király Pál hercegnek volt a vendége és este folytatta útját Szófia felé.

(—) AZ ORAVICAI KULTURHAZAT MIHAI NAGYVAJDARÓL NEVEZTÉK EL. Oravicán közgazdasági konferencia volt, amelyen a királyi helytartóság részéről résztvettek Ciupe Georgehe dr. vezértitkár, Petrovici Emil dr. személyzeti osztályfőnök és Juicu Cornel kabinetfőnök. Megjelentek az értekezleten Adrian ezredes-prefektussal együtt a főszolgabírók és a községi jegyzők, akikkel alaposan megvitatták a különböző közigazgatási kérdéseket. Az értekezlet után átadták rendeltetésnek az új kulturházat, amelyet Mihai nagyvajda-trónörökösről neveztek el.

— UJRA AKCIÓBA LÉPETT A CSEH FASCISTA-PART. Prágából jelentik: Mintegy 3 hét előtt a Lieben városnegyedben levő löszerraktárból eltűnt 23 tojásgárnát. Most sikerült a tetteseket két fiatalok személyében elfogni. Ezzel kapcsolatban a lapok rámutatnak arra, hogy az utóbbi három nap alatt hat robbanás történt a főváros különböző helyein. A lapok megjegyzik, hogy a csehországi fascista-párt újabb politikai tevékenységbe kezdett. Rengeteg sópiratót foglaltak le különböző helyeken.

Krisztus előtt 600. március elsején született Aisopos — latinosan Aesopus, vagy Esopus — az állatmese apja. Királyi udvarban élt és csipős megjegyzéseivel mindenki felt. Híres volt az általa feltalált, tanulságos mesékről, a melyekben mindig állatok voltak a szereplők. Meséiből mintegy háromszáz maradt fenn. Legismertebb meséi: A róka és a holló, A farkas és a bárány.

1871 március 1-én vonultak a német csapatok Párisba. Az a szerencsétlen háború, amelyet III. Napoleon francia császár 1870-ben indított Németország ellen, a francia nemzetnek egyik megaláztatását a másik után hozta. Franciaország megszállt volt a háborúra, amely már az első hetekben számos csatavesztéssel járt. A császár által megfizetett sajtó ugyanakkor azonban győzelmeiről tett jelentést. A franciák fölébredése annál tragikusabb volt. A német csapatok tönkrevérték az utolsó francia sereget is és elfogták a császárt. Ettől kezdve diadalmasan vonultak Páris irányában. Párisban a legnagyobb fejtelenség lett urrá. Akkor tört ki a szerencsétlen kommun is. A németek körülzárták Páris, amelyben irtózatossá éhségs dühöngött és az emberek a patkányt is nagy csemegének tartották. A francia kommun összeomlása után a németek bevonultak a francia fővárosba.

1906 március 1-én halt meg Szentpétervárott Zichy Mihály világhírű magyar festő. A legnagyobb európai mesterektől tanult és már fiatal korában felülmúlta képeivel és rajzaival. Több magyar tárgyú festménye is van és többek között illusztrálta Arany János balladáját és Petőfi Sándor verseit is. 1856-ban az orosz cár udvari festőjének nevezte ki. Ebben a fényes állásban maradt holtáig.

(—) PACHA AGOSTON MEGYÉSI PÜSPÖK A PÁPAVÁLASZTÁS LEFOLYÁSÁRÓL. Pacha Agoston megyés püspök annak idején XI. Pius pápa megválasztása és megkoronázása alkalmával, mint Glattfelder Gyula dr. akkori temesvári püspök oldalánokja szintén Rómában tartózkodott és közvetlen tanúja volt a pápaválasztás lefolyásának. Pacha Agoston püspök most az új pápaválasztás alkalmából két napon át a jözeffvárosi zárdában és a hittudományi főiskolán a novédékeknek, teológusoknak és apácáknak érdekes előadást tartott, amelynek keretében a pápaválasztás lefolyását és annak egyes fázisait ismertette.

(—) NEM VÁLTOZNAK A MAXIMÁLIS ÁRAK. Az árviszsgáló bizottság előterjesztésére a város vezetősége úgy döntött, hogy a maximális árakat nem változtatja meg. Ennélfogva a februári maximális árak márciusban is érvényben maradnak.

(—) SZÉGYENÉBEN MEGMÉRGEZTE MAGÁT EGY CSELEDLEÁNY. Papp Emilia huszonegy éves temesvári cseledleány néhány nap előtt megmérgezte magát és a temesvári kórházban meghalt. Halála előtt kijelentette, hogy szegényében lett öngyilkos, mert néhány hónap előtt egy ismeretlen ember megrontotta.

(—) A LUGOSI MAGYAR DAL- ÉS ZENE-EGYESÜLET KÖZZYŰLÉSE most folyt le Vincze Aladár dr. elnöke alatt. A nyolcvanhat év óta működő egyesület közgyűlésén a tagok nagy számban vetek részt. A különböző jelentések elfogadása után a közgyűlés közfelkiáltással újra választotta az eddigi tisztikar és választmányt. A közgyűlés befejezése után az egyesület vegyeskara Arató Andor karnagy vezetésével több énekszámot adott elő.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Szabó István, Szabó András, Stiglicz Fanny, Orbán Erzsébet Mária.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a dr. Földes-féle Solvo-pírula. Székrekedés, bélröghesség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és belfájalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerertárban és drogeriában kapható.

— Jólétözködő urak Electa-ötönyt viselnek. Az Electa-szövetek külföldi fonalból készülnek, minőségben felülmúlnak minden belföldi gyártmányt és egyenrangúak a legjobb angol szövetekkel. Egyedárusító Bácsán területére Rabong & Schneider R. T. Temesvár.

(—) ISMERT TEMESVÁRI VENDEGLŐS GYÁSAZA. Sulyos csapás érte Schnur Mihály ismert temesvári vendéglőst. Édesanyja, Schnur Erzsébet, született Anton hetvennégy éves korában Varjas községben meghalt. Temetése nagy részvét mellett tegnap ment végbe.

(—) Teadélután a Besseney-telepen. A Besseney-telepi római katolikus egyházközség vasárnap, március 5-én délután négy órakor a Sztáron-féle vendéglőben teadélutánt rendez. A jövedelmet a templom belső díszítésének kiépítésére szolgáló alap gyarapítására fordítják.

(—) FIZETIK A NYUGDÍJAKAT. A februári nyugdíjak fizetése megkezdődött. Mint-hogy a kifizetést a lapok hétfői száma miatt nem lehetett előre nyilvánosságra hozni, kedden azok a nyugdíjasok, akik jelentkeztek, megkapták járandóságukat. Ma és holnap a nyugdíjak kifizetése a következő sorrendben történik: az első számú adóhivatalnál március 1-én M—R, március 2-án S—Z, a második számú adóhivatalnál március 1-én az összes polgári nyugdíjasok, a harmadik számú adóhivatalnál március 1-én M—R, március 2-án S—Z betűs vasuti nyugdíjasok. Az első és második számú adóhivatalnál ezenkívül a két napon az A—L betűs nyugdíjasok is megkapták nyugdíjukat, amennyiben azt már nem tegnap vették fel. A kifizetések délután és délután történnek.

(—) HAZASSÁGOK. Az anyakönyvi hivatalban a következő mátkapárok kötöttek házasságot: Schönberger József gyógyszerész és Dengl Vilma, Korber István aranyműves és Neu Augustza, Gansl Adolf úgynök és Rotschild Fanny, Löwy Jakab úgynök és Feuerweger Etelka, Dankó Lajos asztalosmester és Riró Sarolta, Stein Judás pék és Judik Karolin, Frank István fuvaros és Herczog Hermina, Kammer István és Götz Mária.

(—) FABRITIUS FRITZ A BANSÁGBAN. Fabritius Fritz, a romániai német népközösség országos elnöke hétfőn Lugoson tartózkodott, ahol nagy beszédet tartott. Tegnap Fabritius Billéd és Varjas községekben járt, este pedig Temesvárot a Gyár-udvar-vendéglőben beszélt. Beszédeiben kifejtette a romániai németeknek a Nemzeti Újjáélesztés Arcvonalában való helyzetét.

(—) HIRTELEN HALÁL. Schreiber János hetvenöt éves felsőbencségi gazdálkodó a földjéről hazafelé indult, de hirtelen rosszul lett és meghalt. Halálát valószínűleg szívzselhűdés okozta.

Téved, ha azt gondolja, hogy a Diana sós-borszesz hedörzselés csakit ott hat, ahol alkalmazták. Alkatrészeit felszivja a bőr és azon keresztül az egész vérkeringés.

(—) ADOMÁNYOK. A volt tanítónő részére a Déli Hírlap szerkesztőségébe még a következő adományok érkeztek G. I.-nél 100 és P. L. 100 lei. Az adományokat rendeltetési helyére juttatjuk.

(—) HALALOZÁSOK. Meghaltak: Fischer Péter ötven éves kömives, Rosenberg Ilona hat hónapos, Engel Erstein született Bettelheim hatvanegy éves, Ionescu Vjta született Roscan hatvankilenc éves, Mahler Eva született Schimmer huszonhat éves, Balan Gheorghe negyvenhat éves, Kappis Franciska született Petró negyvennégy éves, Turánszky György huszonkét éves katona.

(—) LÉGVÉDELMI GYAKORLAT. Kedden délelőtt öt perccel féltizenegy előtt a város területén működő gyárak szirénái riadót fújtak, ami az előre be nem jelentett légvédelmi gyakorlatnak a kezdetét jelezte. A villamosok, autók és egyéb járművek megálltak, utasaik pedig a gyalogjárókkal együtt szabályszerűen a legközelebbi fedezékbe siettek. A légvédelmi gyakorlat, amely tíz percig tartott, a legteljesebb rendben folyt le. Újabb szirénabúgások jeleztek a gyakorlat végét és percek alatt ismét megindult a normális élet.

Mozi

MŰSOR:

SZERDA, MÁRCIUS 1.

APOLLÓ: Újvilág hajnalán (angol film).
ATLANTIC: A véres gyöngyök (angol film) és Kalózhírszösszony (német film).
CAPITOL: Négyen a becsületért (angol film).
RIVOLI: A vakmerő (német film).
SCALA: Emberek, állatok, szenzációk (német film).

A három bajtárs

A Scala mozi új filmje

A háborús irodalom egyik legremekesebb alkotása a „Három bajtárs”, amely filmesíve is folytatja a siker útját. Sajátossága az, hogy nem az ismert háborús téma, mert itt az elmúlt világháború csak kiérett és folytatódik a mindennapi életben. Három parbakancs, amely együtt menetel a fronton, három ököl, amely együtt védekezett és három szív, amely együtt remélt, vagy remegett, kitart továbbra is egymás mellett. Aked egy asszony is, aki társul szegődik a fiúkhöz és a három bajtársból négy pajtás lesz Nagyzerűen alakítja Margaret Sullavan az asszony szerepét, amelyben „befutott” a legnagyobbak közé. Az európai sajtó és a közönség Amerikát első számú filmjének nevezte el ezt a filmet, amelynek bemutatója csütörtökön lesz a Scala moziban.

— MEGSZÜNT A CSENDŐRPARANCSNOKOK RENDŐRSÉGI DELEGÁCIÓJA. *Bucurestiből jelentik:* A Monitorul Oficial mai száma rendelet-törvényt közöl, amely hatálytalantítja az 1938 július 18-iki törvényt, amely szerint a megyék székhelye rendőrsége a zsendárlégiók parancsnokának vezetésére alá kerül.

— NEM HIVTÁK HAZA A KÜLFÖLDI OLASZOKAT. *Prágából jelentik:* Az olasz követség határozottan megcáfolja egyes külföldi lapok híreit, mintha az olasz kormány a külföldön és elsősorban a Franciaországban tartózkodó valamennyi olasz állampolgárt utasította volna, hogy március 15. előtt térjenek vissza hazájukba.

— HÁNYAN VESZTETTÉK EL ÁLLAMPOLGARSÁGUKAT A REVIZIÓ FOLYTÁN? *Bucurestiből jelentik:* A Tempo jelentése szerint az állampolgársági listák felülvizsgálásának befejezése után 31.000 zsidó vallású egyén elvesztette állampolgárságát. A hét folyamán részletes közlemény jelenik meg a reviziós bizottságok munkájáról.

(—) GYLKOSSÁGGAL VÁDOLT SZOLGA VIZSGALATI FOSSÁGA. Vinga községben ez év január 19-én reggel az uccán holtan találták Oros Traian bérest, akit agyonszúrtak. A gyanú Wieland György szolgára terelődött, akinél véres kést is találtak, mire a csendőrség őrizetbe vette és a vizsgálóbíró letartóztatta. A temesvári törvényszék tegnap ismét foglalkozott letartóztatásával. A tárgyaláson Halalai Ioan dr. ügyvéd, Wieland védője rámutatott arra, hogy Oros halála ügyében új úttakon indult meg a nyomozás, mert bizonyosnak látszik, hogy nem Wieland a gyilkos és a valódi tettes elmenekült. A törvényszék a vizsgálat érdekében újabb harminc napra meghosszabbította Wieland vizsgálati fogását.

(—) MODERN ÉLETPROBLÉMÁK címen Török László nagyváradi karkaplan ma, március elsejétől kezdve vasárnapig bezárólag a józsefvárosi katolikus plébánia templomban konferenciabeszédeket tart. Az előadások este fél nyolc órakor kezdődnek.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJNELI SZOLGÁLATA:

Szerdán, március elsején a szolgálati beosztás a következők:

Az I. kerületben a Reg. Ferdinand uton levő Salvatore gyógyszerház.

A II. kerületben a Dacilor uccában levő dr. Kovács gyógyszerház.

A III. kerületben a Porumbescu uccában levő Sárgea gyógyszerház.

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Craciun gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

A temesvári vasuti alkalmazottak temetkezési segélyegyletének újabb fejlődéséről tett biznyságot a most megtartott közgyűlés

A temesvári vasuti alkalmazottak temetkezési segélyegylete most tartotta meg hetvenedik évi közgyűlését Bognár János elnöke alatt, aki üdvözölte a megjelenteket, majd rámutatott arra, hogy az egyesület tovább fejlődik, ami igazolja, hogy a tagok lelkiismeretesen résztvesznek a vezetőség munkájában. Azután Katzler Ferenc titkár terjesztette jelentését a közgyűlés elé. Válaszolt az egyesület hetven éves múltját és hálás szavakkal emlékezett meg az alapítókról, akik az egyesületet életre hívták. Köszönetet mondott azoknak is, akik az egyesületet a múltban vezették, majd felszólította a tagokat, hogy újabb tagok szerzésével biztosítsák az egyesület friss vérkeringését. Leposa Sándor pénztáros felolvasta a pénztári jelentést, amelyből kiderült, hogy az egyesület

az elmúlt évben több mint négyszázszor lelt fizetett ki temetési járulékok címén.

Az egyesület vezetősége ezt a vagyont lelkiismeretesen gyarapította. Kaiser Ferenc ellenőri és Klement Ferenc a számvizsgálóbizottság elnökének jelentése után a közgyűlés megadta a vezetőségnek a felmenvényt. Leposa pénztáros azután felolvasta az új költségvetést, az indítványok során pedig Olariu J. azt javasolta, hogy hat hónapi időre emeljék fel a beíratási korhátart negyvenöt évre. Ezt az indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta. Leposa Sándor indítványára elhatározta, hogy az egyesület fennállásának hetvenedik évfordulója alkalmából a nyár folyamán jubileumi ünnepséget rendeznek. A közgyűlés azután lelkesen ünnepelte Klement Ferenc volt elnököt és Bognár János jelenlegi elnököt, aki a jövő évi választásokig intézi az egyesület ügyeit. A közgyűlés, amely végig békés és megértő szellemben folyt le, az elnök zárószavaival ért véget.

KÜLÖNVONAT BUDAPESTRE!

Utlevel nélkül

1939. március 9—15-ig! Csak fényképes személyazonossági igazolvánnyal, Résztvételi díj 1490 lei.

Jelentkezések a

WAGONS-LITS/COOK

menetjegyirodában, TEMESVAR, I. Bul. Regele Ferdinand. (Bánati Bankegyesület-palota)
Telefon: 38—04.

Suciu Adrian volt főmérnök vallomása a vágóhídi hűtőberendezéssel kapcsolatban megindított bünperben

A temesvári vágóhíd számára rendelt hűtőberendezéssel kapcsolatban a város feljelentésére eljárás indult meg Suciu Adrian volt városi főmérnök, Birau Virgil mérnök, Golumba Traian, Ardelean Constantin, Aca Jenő és Silbereis József mérnök ellen és ebben az ügyben a törvényszék tegnap folytatta a tárgyalást. Az előző tárgyaláson a vádiratot ismertették, tegnap pedig

megkezdték a vádlottak kihallgatását.

Elsőnek Suciu Adrian tett vallomást, aki elmondta, hogy Naghel dr. a vágóhídi volt vezetőjének sürgetésére határozta el a modern hűtőberendezés megvalósítását. A szükséges tervek elkészítésére Birau Virgil mérnök kapott megbízást. Amikor elkészültek, a legfelsőbb technikai tanács elé kerültek, amely azokat különböző módosításokkal elfogadta.

Elnök: Ellenőrizte a terveket?

Suciu: Nem, mert tudtam, hogy a legfelsőbb technikai tanácsnál szakértők fogják a terveket felülvizsgálni.

Elnök: A tervekkel kapcsolatos költségvetési előirányzat költségeit megvizsgálhatta volna?

Suciu: Ez nem volt lehetséges, mert

nem vagyok specialista ezen a téren

és így az árak felülvizsgálása csak információ útján történhetett volna, ami hónapokig eltartott volna.

Elnök: A legfelsőbb technikai tanács felülvizsgálja az előirányzott árakat is?

Suciu: Mindig érdeklődik a költségek iránt.

Azután az árlejtésre és a beérkezett ajánlatokra vonatkozólag tettek fel kérdéseket Suciuinak.

Elnök: Érintkezésbe lépett Ön, vagy Birau mérnök még az árlejtés előtt a Ganz-gyár képviselőivel, hogy az árakat megbeszéljék?

Suciu: Én biztosan nem!

Elnök: Melyik cég nyújtotta be a legolcsóbb ajánlatot?

Suciu: A düsseldorfi Freundlich. A. vállalat.

Elnök: Miért tett ön előterjesztést ezen cég ajánlatának elutasítására?

Suciu: Mert az ajánlat komolytalan volt.

Elnök: Miért komolytalan? Talán komolytalan a cég?

Suciu: Ellenkezőleg. A vállalatot komolyan is-

merem, de az árajánlatát komolytalannak tekintetem, mert nagyon olcsó volt.

Elnök: Ki kapta meg végül a munkálatokat?

Suciu: A város vezetősége figyelemzettemmelére a legolcsóbb ajánlatot fogadta el. És ez a düsseldorfi Freundlich A. vállalat ajánlata volt.

Elnök: Később mégis a Ganz-vállalat kapta azt?

Suciu: Igen, amikor az első árlejtést megsemmisítették, másodszorra a Ganz-cég kapta meg.

Elnök: Miért semmisítették meg az első árlejtést?

Suciu: Arra már nem emlékszem.

A volt városi főmérnök azután a Ganz-céggel kötött szerződésére vonatkozó kérdésekre válaszolt, majd

a hűtőberendezés egyes gépeinek kicserélése

és az eredeti tervek módosításának kérdését tisztázták.

Elnök: Miért volt szükséges az eredeti tervek módosítása?

Suciu: A módosításokat egy külföldi konzervgyárnak a város számára anyagilag kedvező ajánlata tette szükségessé.

Elnök: Kikérték ehhez a legfelsőbb technikai tanács véleményét?

Suciu: Ez nem volt szükséges, mert a költségek három millió leien alul voltak.

Elnök: Miért fogadták el a Ganz-vállalatnak a módosításokra vonatkozó ajánlatát, amikor a szakértők szerint abban nem voltak megadva a méretek és a technikai adatok?

Suciu: Ezek nem voltak fontosak, mert ha meg nem felelő berendezést állítottak volna fel, egy év alatt kötelesek lettek volna azt kicserélni mindaddig, amíg a hűtőberendezés megfelel a szükségletnek.

A törvényszék tegnap délután folytatta a tárgyalást és akkor Suciu

a Ganz-vállalatnak kifizetett összeg kiutalására

és az átvételi bizottság feladataira vonatkozólag

nyújtott felvilágosításokat.

A tárgyalás az esti órákban ért véget. A következő tárgyaláson a többi vádlottak kihallgatására kerül a sor.

Köszönetnyilvánítás

Mindazok, akik felelhetetlen drága édesanyánk, nagynya és rokon **Altmayer Erzsébet** elhunytával bennünket ért nagy gyász alkalmából részvételükkel felkerestek, szeretett halottunkat utolsó útjára elkísérték és virágadományukkal az elhunyt emlékének kegyelettel adóztak, fogadják ezuton hálás köszönetünket.

Temesvár, 1939. febr. 28.

Mann-család

Köszönetnyilvánítás

Szeretett jó férjem, illetve édesapánk elhunytá alkalmából annyi tanujelét vettük az őszinte egytűtérzésnek és rokonszenvennek, hogy képtelenek vagyunk a részvét megnyilatkozását mindenkinek külön-külön is megköszönni. Ezért ezuton mondunk köszönetet mindazoknak, akik vizsgatón szavakkal, virágokkal és koszorukkal, valamint a temetésen való részvétellel adták meg a végtisztességet drága halottunknak.

Különösen köszönetet mondunk a megható bucsubeszédékért, a Filharmonia dalegyletnek szivbemarkoló gyászénekéért és a városi temetkezési vállalatnak a figyelmes rendezésért.

özv. Mihályfy Emilné és gyermekei

KÖZGAZDASÁG

Módosítják a személyzeti adó kiszámítását

Az új rendelet törvény a fizikai munkás fogalmát szabatosan határozza meg

A pénzügyminisztériumban a személyzeti adó fizetésének új rendszerét dolgozzák ki és az erre vonatkozó törvény rövidesen megjelenik. Az egyenes-adótörvény vonatkozó 46. szakasza az 1938. évi módosításban kedvezményt ad a fizikai munkásoknak és pedig 1000 lei levonást az adóösszegből továbbá csak 20 napos munka utáni bér után állapítják meg az adóalapot. Elsősorban is szükségesnek látszik a fizikai munkás fogalmának közelebbi meghatározása, mivel e tekintetben a törvény alkalmazása folyamán eltérések mutatkoznak. Másoldalt a végre-

hajtási utasítás szerint az adó alá eső 20 nap 160 órát jelent, de vannak vállalatok, amelyek havi fizetést adnak és havi 360 munkaórát dolgoztatnak, ami napi 12 munkaórának felel meg. Tehát ugyanazon munkabérral bíró munkások eltérő nagyságú adót fizetnek.

Ez utóbbi oknál fogva az óramennyiség utáni megadóztatás nem vált be és a tervezet fix koefficiens (százalék) szerint fogja az adókedvezményt jelentő csökkentést meghatározni. Ezáltal a jelenlegi kiszámítási mód leegyszerűsödik.

Arfolyamok, gabonaárak

KEDD, FEBRUÁR 28.

A hivatalos devizaárfolyamok a következők: (az első szám a vétel, a másik az eladást jelenti). Holldóllár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, landi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is benfigyeltatik. Dinár 2.89—3.05, pengó 25 és 26.60—27, német márka 38—39, fear nélkül.

A bányai gabonapiacra a buza irányzata cserdes és a tengeri irányzata lanyha. Megfelelő kereslet hiányában a piac üzletelen. A piaci árak a következők: temesi buza 410, torontáli buza 420, tengeri 325, korpa 300, zab 430, takarmányárpa 330, tavaszi árpa 330, muharmag 330, napraforgómag 370, tókmag 780, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagyalmi liszt 760 lei százkilónként.

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai szilárdabbak. A következő árfolyamok alakultak ki: Palesztíni font, 30 százalékos szabadkvóta 1800—1840, angol font, 30 százalékos szabadkvóta 1780—1790, angol font, 20 százalékos kvóta 1440—1450, angol font, 40 százalékos kvóta 1130—1140, holland forint, 30 százalékos szabadkvóta 202—204, dollár, 30 százalékos szabadkvóta 380—385, svájci frank, 30 százalékos kvóta 85—87, francia frank, 30 százalékos szabadkvóta 10.44, belgas (kliring) 60, belgas, 15 százalékos 61.50, svéd korona, 30 százalékos kvóta 94.

A Banca pt. Industrializarea si Valorificarea Produselor Agricole vidéki vezetői

A kormány külön rendelet törvénnyel mezőgazdasági termelés iparosítását és értékesítését finanszírozó bankká alakította át a Credit Agricolt. Az intézet vezetősége azonnal hozzáfogott fiókhálózatának kiépítéséhez és a legutóbbi igazgatósági ülésen kinevezték az egyes fiókok vezetőit is. A felállított erdélyi és bánati fiókok vezetői a következők:

Arad: V. Avramescu, V. Lazar és Emil Veliciu.

Temesvár: I. Constantinescu C-tin Conciulea, D. Nistor.

Lugos: G. I. Georgescu, Ion Bochis és V. Lazarescu.

(=) PIACI ÁRAK TEMESVÁRÓT tegnap a piacon a következők voltak: tojás darabja 1.40—1.50 lei, szárazbab kilója 14—16 lei, lencse kilója 14 lei, kalarábé darabja 1—4 lei, sárgarépa kilója 3—5 lei, paszternák kilója 8—10 lei, vörös cékla kilója 3—5 lei, torma darabja 1—3 lei, káposzta fejenként 2—4 lei, zöld petrezselyem csomónként 1 leu, paraj kilója 25 lei, fiatal hagyma csomónként 1 leu, teffel literje 36—40 lei, tehén törő kilónként 12—14 lei, juhturó kilónként 32 lei, főzővaj kilónként 64 lei, teavaj kilónként 72—80 lei, alma kilónként 12—28 lei, csirke párja 35—70 lei.

= Céhivatali hírek. Az Andrányi Károly és Fiai Rt. bejelentette az aradi kereskedelmi és iparkamara céhivatalnál, hogy Brassóban lerakatot létesített. A Freidmann Mór és Fiai Rt. pécskai baromkiviteli vállalat céget Pasereix Rt. névre változtatta, egyben pedig bejelentette az aradi kereskedelmi és iparkamaránál Friedmann Mór delegált adminisztrátor és Friedmann Jenő igazgatósági tag törlesztését. Helyükre delegált adminisztrátorként Dimitrescu Constantint, míg igazgatóként Cucoanes Ioant jegyezték be. A temesvári konzervgyár legutóbbi közgyűlésén az igazgatóságra választottak: Anton Mocsonyi, Alexandru Radian, Hargitay Bertalan és Ioan Van de Gevel.

= MENTESÉG A KERESKEDELEM ÜZÉSÉNEK FELTÉTELE ALÓL. A nemzetgazdasági minisztérium úgy határozott, hogy a kereskedelem gyakorlatára vonatkozó rendelkezések alóli mentesség iránti kérvényeket (1938 december 15-iki törvény 2 bek. b. pontja) a kereskedelmi és iparkamaráknál kell benyújtani, amely azokat véleményezés után a minisztériumhoz terjeszti fel.

= MEGHOSSZABBÍTOTTÁK A TEHERFUVAROZÁSI ENGEDÉLYEK HATALYÁT. A közutakon való teherszállítás engedélyei a múlt év végén lejártak és érvényük eddig február végéig volt meghosszabbítva. Újabb rendelkezéssel április 1-ig hosszabbították meg az időt és ezen belül az új engedélyeket ki fogják adni. Tartoznak az engedélytulajdonosok az illetéket a Banca Nationalánál befizetni.

= SEMMITŐSZEKI DÖNTÉS A BANYÁK SZOCIÁLIS ILLETÉKÉRŐL. A bányá törvény szerint a bányavállalatok nyereségükhöz képest bizonyos összeget tartoznak fizetni a társadalmi és kulturális alaphoz befizetni. Az elmúlt évek egyikére ezen a címen a Petrosani szénbányafársaságra 898 ezer lejt vetettek ki, ami ellen a társaság perorvoslatokkal élt. Az indoklás az volt, hogy az összeg megállapításánál nem vették figyelembe a leírható tartalékokat. A semmitőszék most döntött ezügyben, akként, hogy — törvényes rendelkezés hiányában, a bányatörvény szerinti illeték megállapításánál a leírható tartalék figyelembe nem jöhet.

SPORTESEMÉNYEK

A Kinizsi Ilsa--Rapid bajnoki mérkőzés változatos és izgalmas küzdelem után döntetlenül végződött

A temesvári sportközönség nagy érdeklődéssel várta az első tavaszi nemzeti bajnoki mérkőzést, amely változatos és izgalmas játékot hozott. Az első féldőben a Kinizsi-Ilsa lendületesen játszott és Szilárd révén már 2:0-ra vezetett. A Rapid az utolsó percben elért góllal javított. Említésreméltó még, hogy a szerencse az első féldőben a Rapidot támogatta, mert egy Klimek, mint Szilárd közeli lövéseit a kapufa védte. A második féldőben a nagyobb fizikum-

mal rendelkező Rapid játékosok vették át az irányítást és ostromolták a temesvári csapat kapuját. A védelem önfeláldozóan játszott és mentette a menthetőt, de nem tudta megakadályozni az egyenlítést. A gól után a lila-kékek védelme visszaesik és így a Rapid a vezetést is megszerezte Bogdan lövésével. A Kinizsi-Ilsa csatársora nem adta fel a harcot és a féldő vége felé Klimek egyéni játékkal kitört és nagyszerű góllal biztosította az egyik pontot. A küzdelem tehát (3:3) arányban döntetlenül végződött. A Kinizsi-Ilsa nagy lelkesedéssel és akarással küzdött. Ross néhány nehéz lövést szépen védett, de határozatlansága mégis egy pontba került a csapatnak. A háttvédpár szívesen küzdött. A fedezetsor legjobb tagja Wetzer III. volt, aki kifogástalanul dolgozott. A csatársorban Szilárd és Klimek jól játéka emelkedett ki. A Rapid csapata a mezőnyben szépen játszott. A csatársor összjátéka tetszetős, de a kapu előtt a játékosok nem elég határozottak. A fedezetsor jól működött.

Foto Sport-Optik
Fotolaboratorium
„Agfa”, „Kodak” és „Voigt-
länder” gépek és filmek.
A. M. Mülley
Timisoara I.,
Strada Solderer 11.

A Venus együttese legyőzte a Ripensia csapatát

A Venus és Ripensia csapatai barátságos mérkőzést játszottak Bucurestiben. A Venus nagyobb kedvvel küzdött és így 4:1 (2:0) arányban legyőzte ellenfelét. A Ripensiaiban csak Ciolac és Bindea nyújtottak jó játékot.

Barátságos mérkőzések Magyarországon.
Hungária—Nemzeti 1:1. Ujpest—Budafok 7:2.
Phóbusz—BSZKRT 2:0, Szolnok—DVSC 3:1,
Szeged FC.—SZAK 4:0.

GLORIA—KÁRPÁT FC 0:0 (0:0). Heves küzdelmet vívott a két csapat, amelynek során bármelyik megszerezhetné volna a győzelmet. A nagybányai csapat végig védekezésre rendezkedett be, így sikerült egy pontot hazavinni. A Gloria részéről Mercea, míg a Kárpát FC részéről Szerény III. eldöntették volna a mérkőzés sorsát, de úgy az egyik, mint a másik nem tudták kihasználni a kínálózó jó alkalmat és üres kapu mellé helyezték a labdát. A mezőny legjobb embere Hevesi nagybányai kapus volt, aki biztos labdafogásával és nyugodtságával tünt ki. Morar dr. kifogástalanul vezette a mérkőzést.

Vereséget szenvedett a Ripensia csapata Ploestiben

A Ripensia Ploestiben szerepelt, ahol a Tricolor volt az ellenfele. Wetzter Ruda csapata kitűnően játszott és nagy küzdelem után 2:1 (1:1) arányban vereséget mért a temesvári együttesre. A vezetést a ploestii csapat szerezte meg, de Marcu még az első félidőben kiegyenlített. Szünet után hatalmas küzdelem alakult ki és a félidő vége felé a ploestii csapat megszerezte a győzelmet jelentő gólt. Ezzel a vereséggel a Ripensia bajnoki esélyei a minimumra csökkentek, mert már öt pont választja el a Venus csapatától.

Bánsági ökölvívók sikere az országos bajnokság versenyein

A Bucarestiben megtartott országos ökölvívó-bajnokság versenyein a bánsági ökölvívók kitűnően szerepeltek. A bánsági ökölvívók három bajnokságot szereztek és ezzel megnyerték a Malaxa kupát. A bajnoki versenyek eredménye a következő: légsúlyban bajnok: Indru (Bánság), bantamsúlyban: Radan (Muntenia), nehézsúlyban: David (Dunarea de jos), könnyűsúlyban: David (Dunarea de jos), weltersúly: Rosca (Erdély), középsúlyban: Krauser (Bánság), kishézsúlyban: Pop (Muntenia), nehézsúlyban: Lungu (Bánság).

A temesvári vívók győzelme Kolozsvárott

A Kolozsvár város bajnokságáért rendezett vívóversenyeken különösen a női törvívásban szerepeltek kitűnően a temesvári versenyzők. A női törvívást Catalan Rita (Electrica) nyerte meg öt győzelemmel. Második Kimmel Elli (Electrica) lett négy győzelemmel, míg a harmadik helyre Hoffmann Márta (Haggibor) került három győzelemmel. A férfi kardvívásban a kolozsvári vívók foglalták el a három első helyet, míg a negyedik helyre Dumitrică főhadnagy (Electrica) került öt győzelemmel. A kolozsvári eredmények után a temesvári közönség nagy érdeklődéssel tekinti a március 5-iki vívóversenyre, amely a volt Ferdinand-szálló nagyteremében kerül lebonyolításra a legjobb temesvári vívók részvételével.

A kerületi bajnokság eredményei

Az elsőosztályú mérkőzések eredményei a következők: Rapid—Vultur 3:0 (2:0), Electria—Progresul 4:0 (3:0), Jandarmi—Jimboliana 2:0 (0:0), Politechnica—Fratelia 1:1 (1:0), Banatul—Bohn 4:3 (2:3). A második osztályú bajnokság eredményei a következők: Dura—Fortuna 3:1 (2:0), Patria—Juventus 1:1 (1:0), Victoria—III. kerületi FC 4:2 (3:1), CSHN—Ancora 2:2 (1:0), Freidorf—Cultura 6:1.

Németország—Jugoszlávia 3:2 (1:2). A gólokat Urban, Janes és Bialis, illetve Petrovici és Wüfl ragták.

Hollandia—Magyarország 3:2 (1:1). Rotterdamban ütközött meg a két csapat. Ugy látszott, hogy a magyarok gólokkal nyerik a mérkőzést, azonban a hollandok lelkes játékkal elensúlyozták a nagyobb tudást. Zsengeller már a hetedik percben megszerezte a vezetést, amelyet a hollandok még szünet előtt kiegyenlítettek. Szünet után egymásután két gólt ért el a holland csapat és ezzel megpecsételődött a mérkőzés sorsa. Zsetvaynak sikerült szépíteni az eredményen.

Rádió

SZERDA, MÁRCIUS 1.

Bucaresti. 7: Hanglemezek, háztartási tanácsok, orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Katonazenekar. 19: Művészeti krónika. 19.15: Kamarazene. 20.05: Prof. N. Corngteanu előadása. 20.20: Petrică Motoi zenekara. 21: Szalonzene. 22: Hírek, sport. 22.15: A hangverseny folytatása. 23: Hírek. 23.15: Táncelemezek. 23.45: Hírek külföldre francia, német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.15: Gyermek-délután. 11.45: Alaszka kalandoz megújítás. Felolvasás. 1.10: Sasok Hilda és Havas András énekel. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hanglemezek. 3.35: Hírek. 4: Elemiszerárak. 5.15: Diákféltára. 5.45: Hírek. 6.10:

Horváth Béla és cigányzenekara. 7.15: Magyar mecenások: Esterházy Miklós hercegnő. Előadás. 7.45: Szalonzene. 8.40: A pápaválasztás. Előadás. 9.10: Operaházi zenekar. 19: Kültügyi negyedóra. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Hanglemezek. 11.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Katonazenekar. 1.05: Hírek. Budapest II. 7.45: Olasz nyelvtanítás. 8.15: Magyar státus-férfi a polgárosodás korában. Előadás. 9: Hírek. 9.20: Hanglemezek. 10.05: Lovászi Ferenc és cigányzenekara.

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 2.

Bucaresti. 7: Hanglemezek, háztartási tanácsok, orvosi tanácsok. 12: Országóra. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Aktualitások. 18: Gyermekóra. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Kulturális aktualitások. 19.17: Th. Sibiceanu jazzzenekara. 20: Petre Antonescu előadása. 20.15: Leria Niky-Cucu és Gh. Stefanescu énekel. 21.15: Szimfónikus hangverseny. 22.10: Hírek, sport. 22.25: A hangverseny folytatása. 23: Hanglemezek. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Móricz Pál elbeszéléseiből. 11.45: A bűvészet titkaiból. Felolvasás. 1.10: Hanglemezek. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Szimfónikus hangverseny. 3.35: Hírek. 4: Elemiszerárak. 5.15: Háztartási tanácsadó. 5.45: Hírek. 6.10: Mezőgazdasági féltára. 6.40: Szalonzene. 7.30: Ritmus és tánc. Előadás. 8.05: Magyarai Béla és cigányzenekara. 9.10: „Katinka”. Operett három felvonásban. 10.10: Hírek. 11.10: Időjárásjelentés. 11.50: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12.15: Miletin Géza jazz-hármasa. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.10: Szalonzene. 6.40: Influenza, vagy náthaláz. Előadás. 8.30: Angol nyelvtanítás. 9: Hírek. 9.20: Markó Eta énekel. 9.50: Táncelemezek. Bécs. 19.20: Ének és zongorajáték. 21.10: Táncezen. 23.35: Szórakoztató zene.

Belgrád. 19: Vendéglői zene. 22: Operarészletek. 23.15: Táncezen.

Milánó. 20.20: Lemezek. 21.30: Könyv- és tánczene. 22.35: Gitárzene énekekkel. 23.20: Szimfónikus zene. Prága. 19.25: Könyv zene. 20.30: Operarészletek. 22: Lemezek. 23.30: Vonósnyegyes.

Varsó. 20: A rádiózenekar hangversenye. 22.50: Lemezek. 23.05: Zenekari hangverseny.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Déli Hírlap eredeti regénye.
Írta: Félegyházi András

Utánnomás tilos.

— Kösönöm, nem kérek már semmit.

Nemsokára aztán nyakig ült a különleges sóval illatosított vízben. A fején a homlokától a nyakszirtilig biborpiros gummisapka feszült, hogy rozsdavörös haját megóvja a megnedvesítéstől. A fürdőben viaszgondolt részletesen arra a beszélgetésre, amelyet az éjszaka a táncteremben Limoujellel folytatott, majd a virágos réten való sétáról ábrándozása elalvása előtt. Aztán behúnyta a szemét és látta az ibolyacsokrot, amint a szobája asztalán díszelt. Végül fölédzte magában a hat soros kis versike rimeit és nagyon boldog volt, hogy hibátlanul tudta az egészét. Lám, háromszori elolvasás után a versike minden sora kitörölhetetlenül belevésődött a szívébe.

Jóleső érzéssel nyújtzkodott a kellemes vízben, majd lassan fölállt és kilépett a márványkádából. A tükrörben, amely az egész szemközti falat elfoglalta, tetőtől talpig látta magát és mosolyogva mondta félhangon:

— A tenger habjaiból kilépő Vénusz.

Valóban az alakja olyan volt, mint aminőnek az ókori görög és rómaiak a szerelem istennőjét képelték. A teste is olyan fehér volt, mintha márványból faragták volna és nem húsból-verből való aszszony lett volna.

Kicsiny lábát belebujtatta a rózsaszínű gyékényből font fürdőpapucsba és közelebb lépett a tükrörhöz.

Saját magának is gyönyörűsége támadt, amint ott forgolódott a tükrör előtt. Nézte magát elől, majd megfordult és hátrafordította a fejét, hogy láthassa sima hátát. Oldalvást is odaállott a tükrör elé és csodálta magát. A sok vízesepp úgy pergett le bőrén, mintha mégannyi gyöngyszem lett volna. Főlemelte a fürdőlepedőt, belegöngyöltette ma-

gát és szabadon maradt két kezével végigsimította a testére feszült lepedőt, hogy leszárítsa magáról teljesen a fürdővizet.

Aztán gyorsan a saját tengelye körül pörgött egyet és a lepedő lehullott róla a fürdőszoba mozaikpadlójára.

Belebujt a meleg, bársonylágúsága fürdőköpenybe és átsietett a szobájába.

— Bon jour madame, — köszöntötte a fodrásznő, aki már percek óta türelmesen várakozott ott.

— Bon jour, — felelte vidáman, miközben az asztalon a vázában levő ibolyára és a váza mellett fekvő verses levélkére pillantott.

Leült a toaletasztal előtti öblös karosszékre és érdeklődéssel nézte, mint veszi le a fejéről a fodrásznő a biborpiros fürdősapkát és miként készíti el ügyes kezében gyorsan mozgó szerszámaival a frizuráját.

— Remek haja van, madame, — csacsogta a leány, — pompásan lehet vele dolgozni. És a színe olyan, amilyen a paradicsombeli Éva hajás volt.

Madame d'Hiver halkán fölnevetett:

— Honnan tudja? Talán Évának is maga volt a fodrásznője, ma petite?

— Ó, nem, — szabadkozott dévajul a leány — mutatták nekem a muzeumban Éva képét és arról tudom, hogy milyen volt a hajának a színe. Madame csak nem mondta komolyan, hogy Éva fodrásznője voltam? Hát olyan öregnek tart engem?

Tréfásan duzzogott.

A madame nevetett:

— Hát persze, hogy csak tréfáltam. Maga olyan fiatal, hogy a jelenlegi Évákat is csak mostanában kezdhetné fésülni.

— Már nagyon régen folytatom ezt a mesterséget. Teljes két eztezredeje.

— Hány éves?

— Ó, már tizennyolc vagyok.

A fodrásznő munkája közben oldalvást lépett és ezzel lehetővé vált, hogy a madame a tükrörbe megláthassa a másik asztalon álló ibolyás vázát. A huncut leány észrevette, hogy madame d'Hiver mennyi örömmel nézi az ibolyát.

— Nagyon szép ibolya, — mondta.

— Szereti maga az ibolyát, ma chère?

— Imádom.

— Majd adok magának néhány frankot, hogy ibolyát vehessen.

— Köszönettel elfogadom, madame, de nem vásárlók ibolyát.

— Nem vásárol? Hiszen azt mondta, hogy imádja.

— Igen, de csak úgy van értéke, ha a nő kapja és nem ad ki pénzt érte.

— Maga szép és fiatal, drágám, természetesen szokott is kapni ibolyát.

— Ó, gyakran, madame.

— Sok udvarlója van?

— Lehetne, ha akarnám. Azonban mind elhanyagotam őket. Csak egyet tartottam meg.

— Tőle kapja az ibolyát?

— Igen, tőle, Alphonsetól.

— Régen ismeri?

— Hat hónapja. Táncteremben ismerkedtünk meg.

Madame Yvonne d'Hiver azt gondolta, hogy lám, ezek is a táncnál ismerkedtek meg, akár csak ő Alexandre Limoujellel, aztán tovább vallatta a leányt:

— Szerelmesek maguk egymásba?

— A lány nem felelt nyomban. A madame szeretne volna neki elszavalni a kis verset, amelyet Limoujeltől kapott, de csak annyit mondott prózában:

— Nézze, kedves, az ibolya a hűség jele, a hűség pedig a szerelmemmel párosul. Nem szígyen az, ha maga és Alphonse szerelmesek egymásba. No, ismerje be, hogy azok.

A lány ajka most már beszédre nyílt, de nem felelt nyíltan a kérdésre, hanem úgy szólt, mintha az, amit mond, a bevallás folytatása lenne:

— Össze akarunk házasodni. Tudja, madame, Alphonse is hölgyfodrász és az a szándékunk, hogy üzletet nyitunk.

— Bravó!

A fodrásznő két lépést hátrált és összehuzott szemmel nézte a frizurát, majd kijelentette:

— Kész, madame.

A madame a tükrörbe pillantott, vizsgálta a frizurát és elismeréssel szólt a lányhoz, aki szerelmait táskájába rakogatta:

— Rendes munkát végzett.

(Folytatása következik.)

KÖNYVEK

— **NYITOTT SZEMMEL!** A sikeres érvéngesítés utmutatója. Dorothea Brande írta ezt a könyvet, amely az angol könyvpiac egyik világsikere volt. A mű alapvető tétele: Cselekedj úgy, mintha a kudarc lehetetlen volna. Páratlanul hasznos könyv mind azoknak, akik problémák előtt állanak, a pályaválasztó ifjúságnak nem adhatunk biztosabb kalauzt a létért való küzdelemben. A „Nyitott szemmel” egyszerűen és élvezetes módon ismerteti lelki életünk tudatos és tudatlan képességeit, fellebbenti a fátyolt févelgyéseinek titkairól, rámutat a sikeres cselekvésre. Nincsen mesterség, vagy hivatás, amelyben az intelligens és figyelmes olvasó ne venné hasznát. Dorothea Brande: Nyitott szemmel Bárd kiadás, egészségsvázonkötésben 125 lej

— **MOLNÁR FERENC:** Őszi utazás. Molnár Ferencről nyugodtan elmondhatjuk, hogy világhírű író. Legújabb regénye az „Őszi utazás” a maga nemében páratlan alkotás. Az az izgalmas drámai feszültség, amely Molnár Ferenc színházi sikereit világhíressé tette, regényeiben is előtérbe lép. Molnár regényeit épen úgy lélegzet visszafojtva kell olvasnunk, mint ahogy színművei előlről végig izgalomban és feszültségben tudják tartani a nézőteret. Szép kiadásban, egészségsvázonkötésben 178 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Kolozsvár. Kérje az Athenaeum újdonságok teljes jegyzékét.

— **ZENEI KIS LEXIKON.** Falk Géza zenei lexikona a zeneszerető művelt nagyközönségnek készült. Tárgyi és személyi részének valamennyi fejezete világos és egyszerű. A szak kifejezéseket mindenki számára érthető szavakkal magyarázza meg, a muzsikuskokról és alkotóművészekről pedig lelki elemzést ad, amelyen keresztül megismerjük stílus és kifejezésbeli hovatartozásukat. E kis lexikon minden muzsikuskának, zeneszerető hangverseny- és operalátogatóknak, valamint rádióhallgatóknak nemcsak segítőtársa. Tehát nélkülözhetetlen. Falk Géza: Zenei lexikona Bárd kiadásban jelent meg és egészségsvázonkötésben ára 125 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Kolozsvár. Kérje a Bárd kiadó könyveinek teljes jegyzékét.

— **NOBEL DIJAS:** Pirandello: A kitaszított. A kitaszított asszony hősiessé küzdeme a méltatlan vád, rosszindulat, irigység és a nyomor ellen bontakozik ki ebben a nagyvonalú regényben. Szicíliában, a délolasz városok ragyogó, színes légkörében, merev és komor erkölcsű társadalmában vagyunk. A hősnőt, az alaptalanul házasságtöréssel vádolt és elkergetett asszonyt az egész társadalom kitagadja és kétségbeesése belekergeti abba, amivel először alaptalanul vádolták. A megkapóan érdekes cselekményt mely lélektanilag megfigyelésekkel szövi át Pirandello, a világhírű olasz író, a dráma mellett a regényírásnak is nagy mestere. A főhős nagyszabásúan megrajzolt alakja körül számtalan külön figura népe-

siti be a regényt s ezek a felejthetetlen jellemrajzok, éles gunyával megrajzolt arcképek érdekes ornamentikával szélyezik be a központi nagy szerelmi jeleneteket. Pirandello: A kitaszított, valamint az Athenaeum Regénytár többi kötetei egészségsvázonkötésben 119 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Kolozsvár.

— **ÖRÖK SZOLGASÁG.** Sommerset Maugham a legnagyobb élő angol regényíró életének főműve az „Örök szolgaság” (Of Human Bondage). Nagyrészt önéletrajz Maughamnak ez a könyve, melyben döbbenetes hűséggel ábrázolja egy férfi fiatalágát, akit végzetes szenvedély kerít hatalmába. A nagy író ebben a művében olyan emberi mélységekbe hatol, ami reveláció azoknak is, akik sokszínű palattáját olyan írásából ismerik, mint az „Eső”, „Az ördög sarkantyúja”, vagy a „Színház”. Egy angol kritikus az „Örök szolgaság”-ról írt tanulmányában így jelöli meg a mű helyét az irodalomtörténetben: „Az Örök szolgaság azon kevés könyvek egyike, mely még akkor is az irodalom folyamának felszínén fog lebegni, amidőn a jelenkor regényirodalmának legtöbb alkotását már régen betemette az iszap”. Sommerset Maugham: Örök szolgaság című hatalmas könyve 538 oldal Bárd kiadó szép kiadásában fűzve 224, kötve 264 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Kolozsvár. Kérje a Bárd kiadó teljes jegyzékét.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő s gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házasság szavankint öt lej. minden más rovatban szavankint kettő lej. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz L kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata L. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett), Gröz-traffic, Calea Dorobanților 2. III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari. IV. kerület: March-traffic, Piata Kütti. — Nógrády-traffic, (Tivoli mellett) — Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Gágozcy-traffic, Strada Brătianu 15/a. Telefon 7—13.

Tavaszi fűző- és melltartó újdonságok legjobb kivitelben és legolcsóbban
SILHOUETTE
Rosenbaum Zeima fűzőszalonban kaphatók
TIMISOARA I. Bulv. I. G. Duca 8 I. em. Telefon 43 63

Alkalmazás
Éves bizonyítványokkal rendelkező jól főző minden március 1-re felvétetik. Jelentkezni Vasile Catina III. Str. I. Brătianu 28. Délután 4—5 óra között. 727

Lakás
Modern, 4 szobás földszinti villalokás autógarázssal, vagy anélkül Scudierpark és Belváros közelében mérsékelt házbérrrel május 1-re, vagy korábban is kiadó. IV. A. Sailer uca 7. Közélebbit 32—56 telefonszám alatt. 731

Modern 4 szobás uccai lakás március 1-re kiadó. I. Str. Mărăsesti 7. Telefon: 29—74. 733

Kiadó 3 szobás parkettás lakás, fürdőszobával. III. ker. legcsendesebb uccájában, közel a villamosmegállóhoz, május 1-re. III. Str. Giurgiu 8. 724

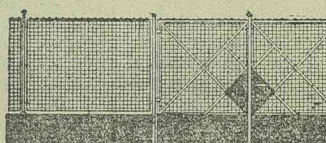
Háromszobás, modern, elsőemeleti erkélyes lakás május 1-re kiadó. III. Domnita Balasa 17. Érdeklődni földszint balra. 737

Ha szép akar lenni?
Használjon KULKA-féle lilom-tejkrémet, lilom-tejszappant és biompudert, h á r o m színben. Kapató kizárólag a
Városi
gyógyszertárban
a „Fekete Sasoz” I. Piata I. C. Brătianu.

Adás-vevél
Tungsram rádió 6 lámpás, külön hang szóróval olesón eladó. I. Bulv. Ejaconovic Loga 8. I. em. 592

Állást keres
Irodakísasszony, kezdő, szerény fizetéssel azonnalra állást keres. Cím a kiadóban. 923

Árjegyzék ingyen és bérmentve

1939. ÉVI LIPCSEI TAVASZI VÁSÁR

Kezdet: március 5.
Minden felvilágosítást megad.
LEIPZIGER MESSAMT
LEIPZIG. Németország
és
Angerbauer Jenő tb. képviselő, Timisoara, I. Strada Gen. Praporszescu 2. Telefon: 25—36.

60% utazási kedvezmény
az összes német vasuti vonalakon

Nyomtatja a „HIRLAP” tipografia și editura S. i. n. c. Arad.

Külféle
Kölcsön kapható 10.000—10 millióig 5—7 és fél százalékra bármilyen célokra, 1—30 éves törlesztésre. Bővebb felvilágosítást ad: Credit International Str. Griselini 1. a térvényekkel szemben. 923

rodahelyiség teljesen felszerelt, telefontal, központi fekvésű, azonnalra kiadó. Érdeklődni I. Str. Paris 3. földszint 2. 732

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

Vaskapu, ajtók, diszkerítések
teljesen vasból vagy sodronybetéttel, gáskamrajtók és egyéb betörésbiztos acéllemezejtők rendkívül előnyös árban
303ÁK M. és FIA R. T.
sodronykerítés és lakatosárgyár
TEMESVAR, Gyárváros, Str. Gloriei 11. Telefon 87—06.
Józsefváros, Piata Dragalina 10.

Hiteles fordításokat
román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven, továbbá mindennemű iratok (kérvények, levelek, szerződések bizonyítványok stb.) leírását géppel, olesón, gyorsan és pontosan vállal; elsőrangú munkakerőlőt támogatva.

N. MAGDU
román nyelv és gyorsírótanár, Bucaresti és Timisoara városok volt első fordítója, Timisoara I., Piata Brătianu 2. szám (Krayerral szemben).

Tíz igen szép házhely
az Erzsébetváros központjában villamos és egy szép park közelében
eladó
Érdeklődni: Feistammal József Str. J. Văcărescu 20. — Telefon: 43—27.

Ez az ön főzője!
Garantáltan nem üstöl számtalan zajtalan legolcsóbb
HESS RUDOLF-nál
IV., I. Brătianu-ucca 17, a Rivoli mozi mellett

Niemetz-házhelyek
árverése, tehermentes átírással, hétfőn, március 6. án. Felvilágosítás: Alföldi Géza dr. ügyvéd I. str. Lonovici 8